

de Olifant

29^e jaargang nr. 2

Zomer 2023

de Olifant

Redactieadres:

Postbus 2048
2130 GE Hoofddorp
Tel.: 023 7370558
E-mail: info@olifanten.org

Redactie:

Rob Faber, hoofdredacteur
Willie Tieman, adj. hoofdred.

Eindredactie:

Lenny Kleinjan

Vormgeving en fotoredactie:

Inge Lenior

Met medewerking van:

Valentina van Dijk
Frank Heinen
Petra Kleijne
Tamara Ligthart-Sprenkeling
Liesbeth Oudshoorn
Jody Visser
Berry van de Water
Gerdi Wind

Foto's:

Cluey
Jan van Duinen
Elephants Alive
Inge Lenior
Jaco van Tol
Dr. Vijitha Perera

Met dank aan 123RF Stockfoto's

Frontfoto:

Harsha Muthukumarana

Correspondent:

Melissa Groo

nú te bestellen

De kalender bestel je in PRE-ORDER. De kalender zal in september verstuurd worden. De Olifantenkalender 2024 staat vol met mooie foto's van Afrikaanse en Aziatische olifanten én kleine babyolifantjes. Wil jij ook weer een heel jaar lang naar prachtige foto's van olifanten kijken? Bestel dan de unieke Olifantenkalender.

€ 10,-

Vriendenprijs: € 8,50

Te bestellen in de [webwinkel](#).

Babyolifantjes slachtoffer van mens-olifantconflicten

Redactioneel door Rob Faber

In ons peetouderproject Sri Lanka zijn onlangs 5 nieuwe weesolifantjes opgenomen: Coron, Thamil, Erabadi, Damsari en Sunshine. De babyolifantjes Coron, Erabadi en Thamil zijn hun moeder en kudde verloren door toedoen van mensen, zoals zo vaak gebeurt. Het leefgebied van de olifanten wordt steeds kleiner doordat boeren steeds meer natuurgebieden bewerken om er landbouwgrond van te maken. Dat is een belangrijke reden waardoor olifanten in de buurt van mensen komen. De mensen dringen het voedselgebied van de olifanten en andere dieren binnen, niet andersom.

Eén van die olifantjes is Thamil. Zijn kudde kwam op zoek naar voedsel op landbouwgebied van een plaatselijke nederzetting. De lokale bevolking begon de kudde met vuurwerk en gewerschoten te verjagen. De kleine Thamil raakte gewond door rondvliegende kogels aan zijn rechtersvoorpot en in zijn borstkas. Het bloed stroomde uit zijn wonden. Hij heeft dagenlang moederziel alleen rondgezworven; gewond, bang en hongerig. Toen hij werd gevonden waren er honderden vliegen die rond zijn bloedende schotwonden zaten. In Elephant Transit Home heeft dr. Perera de schotwonden van Thamil grondig behandeld. Een kogel bleek in de borstkas te zijn binnengedrongen en een long te hebben geraakt. Door de kogelwond aan de binnenzijde van zijn rechtersvoorpot kon hij zijn poot niet optillen. Dr. Perera heeft hem intensief medisch verzorgd, wat maandenlang heeft geduurd. Gelukkig reageerde Thamil goed op de behandelingen en de melkvoeding. Zijn wonden werden dagelijks verzorgd en na bijna een jaar werd Thamil volledig genezen verklaard.

Een ander schrijnend geval was de redding van Sunshine en Damsari. Hun kudde was aan het grazen aan de rand van het Maduroya National Park. De kudde sloeg in paniek op de vlucht en stak een diep irrigatiekanaal over met diep, snelstromend water. De volwassen olifanten hadden moeite om zichzelf uit het kanaal te bevrijden. Een groep natuur- en legerofficieren schoot de olifanten te hulp. Met behulp van banden en touwen lukte het om de volwassen olifanten veilig op de kant te krijgen, maar het lukte helaas niet om de twee babyolifantjes te redden. De twee olifantjes werden meegevoerd naar een ondiep, modderig gebied waar ze in een modderpoel vast kwamen te zitten. Het lukte de beide babyolifantjes niet om zichzelf uit de modderbrij te bevrijden. Gelukkig werden ze de volgende ochtend gevonden door een boer, die het Wildlife Departement waarschuwde. Beambten van het Wildlife Departement hebben de olifantjes uit de modder bevrijd waarna ze naar het ETH Medical Centre werden gebracht. Sunshine raakte overstuur en sloeg met haar hoofd tegen een stalen rand van de jeep, waardoor ze een hoofdwond opliep. Dr. Dinusha startte direct na binnenkomst de medische behandeling die gelukkig aansloeg. In eerste instantie weigerden de twee olifantjes de melk te drinken. Met veel geduld accepteerden ze uiteindelijk wel de melkvoeding.

Op pagina 36 is een artikel gewijd aan de nieuwe olifantjes, waarin van enkele hun reddingsverhaal is opgenomen. Hoe meer peetouwers een bijdrage leveren aan de verzorging van een olifantje, hoe meer wij voor de weesolifantjes kunnen doen. Het is altijd verschrikkelijk als een olifantje zijn of haar moeder verliest. Het verlies van hun moeder en de rest van de familie is heel traumatisch voor de kleintjes. Hun hele wereld stort in en ze kunnen alleen niet overleven. Als een weesje in het weeshuis in de groep wordt opgenomen, is dat voor het diertje een enorme geruststelling en de verzorgers zien het kleintje dan helemaal opleven.

6

10

48

In dit n

- 3 Babyolifantjes slachtoffer van mens-olifantconflicten
- 6 De Elephant 'Whisperers' in actie
- 10 Oeganda beschermt de bedreigde dieren met natuurrechtbank
- 14 Nederlandse Cluey-app helpt bij de bescherming van olifanten
- 22 Licht in de tunnel
- 26 Oma's op de barricade
- 28 Hebben olifanten zichzelf gedomesticeerd?

35

46

28

14

6

ummer

- 32 Olifanten in de strijd tegen klimaatverandering
- 36 Mens-olifantconflicten op Sri Lanka zorgen voor verweesde babyolifantjes
- 42 Recht op 'overpad'
- 45 Strijdvaardige rangers
- 46 Teria Elephant Reserve

25

26

45

32

36

De 'Elephant Wh

Geschreven door **Willie Tieman**

isperers' in actie

Bij de laatste Oscaruitreiking, op 12 maart 2023, kreeg een opmerkelijke film een bekroning in de categorie 'Korte documentaire'. De Indiase film The Elephant Whisperers vertelt het verhaal van Bomman en Bellie, twee gewone mensen met een buitengewone liefde voor olifanten. Ze groeiden op in een kleine gemeenschap aan de rand van Mudumalai National Park, op de grens van de staten Karnataka en Tamil Nadu in India, waar ze al op jonge leeftijd gefascineerd raakten door de majestueuze wezens die in de uitgestrekte bossen leefden. Gedurende hun hele leven ontwikkelden ze een diepe verbinding met olifanten, die hen de bijnaam 'The Elephant Whisperers' opleverde.

De documentaire toont de ongelooflijke vaardigheden van Bomman en Bellie in het communiceren met olifanten. Ze begrijpen de subtiliteiten van hun taal, kennen hun gedrag en hebben een diep respect voor hun intelligentie en gevoeligheid. Op zeker moment krijgen zij hun kans als de verweesde babyolifant Raghu op hun pad komt. Ze zetten zich met hun hele wezen in om te zorgen dat de kwetsbare, gewonde Raghu overleeft en opgroeit tot een gezond olifantenjong. Er ontwikkelt zich een sterke band tussen de twee mensen en de jonge olifant. Na een aantal jaren kunnen zij nog een olifantje adopteren: Ammu, een vriendinnetje voor Raghu. De beelden van Bomman die met Raghu en Ammu speelt, hun sprankelende ogen en vreugdevolle trompetgeluiden, spreken voor zich. Zoals gezegd: een

Raghu

opmerkelijke film. De film is niet alleen een aansprekend verhaal over de band tussen mens en dier en vredige co-existentie, maar toont ook beelden van de Indiase cultuur en de traditie van milieubescherming. (Zeer de moeite waard. Voor de liefhebbers: te zien op Netflix).

Het bos in gejaagd

Enkele dagen na de uitreiking van de 'Academy Award' slaat het noodlot toe: Bomman en Bellie krijgen bericht dat hun enige zoon zwaargewond is geraakt en in het ziekenhuis voor zijn leven vecht. Hoewel ze aarzelen om hun olifantenkinderen alleen te laten, nemen ze toch die beslissing. Tevergeefs, want als ze arriveren is hun zoon al overleden. Terwijl Bomman en Bellie niet in de buurt zijn, wordt door onbekenden de olifantenstal opengemaakt en Raghu en Ammu worden door een paar dronken mannen het bos in gejaagd. Zodra hij het hoort, gaat Bomman erachteraan en probeert hen op te sporen. Hij komt erachter dat ze zich waarschijnlijk hebben aangesloten bij een kudde in de buurt. Beide jongen zijn daar inmiddels groot genoeg voor.

Olifanten geëlectrocuteerd

Intussen zijn in diezelfde omgeving een paar dagen eerder twee olifantenjongen verweesd geraakt. Hun moeders werden geëlectrocuteerd door een illegale elektrische afrastering. Het groepje van drie volwassen dieren en twee jongen werd nauw in de gaten gehouden door het forest department. "Even verdwenen zij uit het zicht, toen we de hartverscheurende kreten van de olifanten hoorden.", zegt K.V.A. Naidu, District Forest Officer. "Onze groep vond de drie volwassenen van ongeveer 30 jaar oud, die op de grond lagen, en een levend jong dier vlakbij. Het andere jong stond op een afstandje. We waarschuwden onmiddellijk de elektriciteitsmaatschappij, die de stroom afsloot." Bij nader onderzoek bleek dat er illegaal elektriciteit werd afgetapt om een afrastering van een veldje van stroom te voorzien. Volgens activisten komt dat in die buurt veel vaker voor. De overheid heeft niet genoeg mankracht om de boerderijen te controleren, die daardoor steeds brutaler worden in het stelen van elektriciteit, voornamelijk 's nachts. De beide jongen waren na het incident verdwenen in het bos. Ze werden gevolgd door een team dat gebruik maakte

van drones. Uiteindelijk kwamen ze tevoorschijn bij de rivier om water te drinken. Meteen werd besloten om bij de rivier ook wat fruit neer te leggen, zodat ze te eten zouden hebben. "We probeerden het jongste dier te vangen om het te voeden, maar het oudere, halfvolwassen dier is tamelijk agressief in het verdedigen van zijn vriendje. We wilden ook hun gezondheid controleren, maar dat lukt zo dus niet. Op het oog zien ze er echter wel gezond uit en ze worden voortdurend in de gaten gehouden.", zegt Naidu. Een paar dagen later wordt er in de omgeving een wilde kudde olifanten gesignaleerd van acht dieren, inclusief twee jongen. "We gaan proberen ze te laten opnemen door deze groep. Omdat het wilde jongen zijn, willen we ze het liefst ook wild houden. Maar de ervaring heeft geleerd dat een kudde vaak geen nieuwkomers van buitenaf accepteert."

Twee olifantenjongen bij hun geëlektrocuteerde moeders.

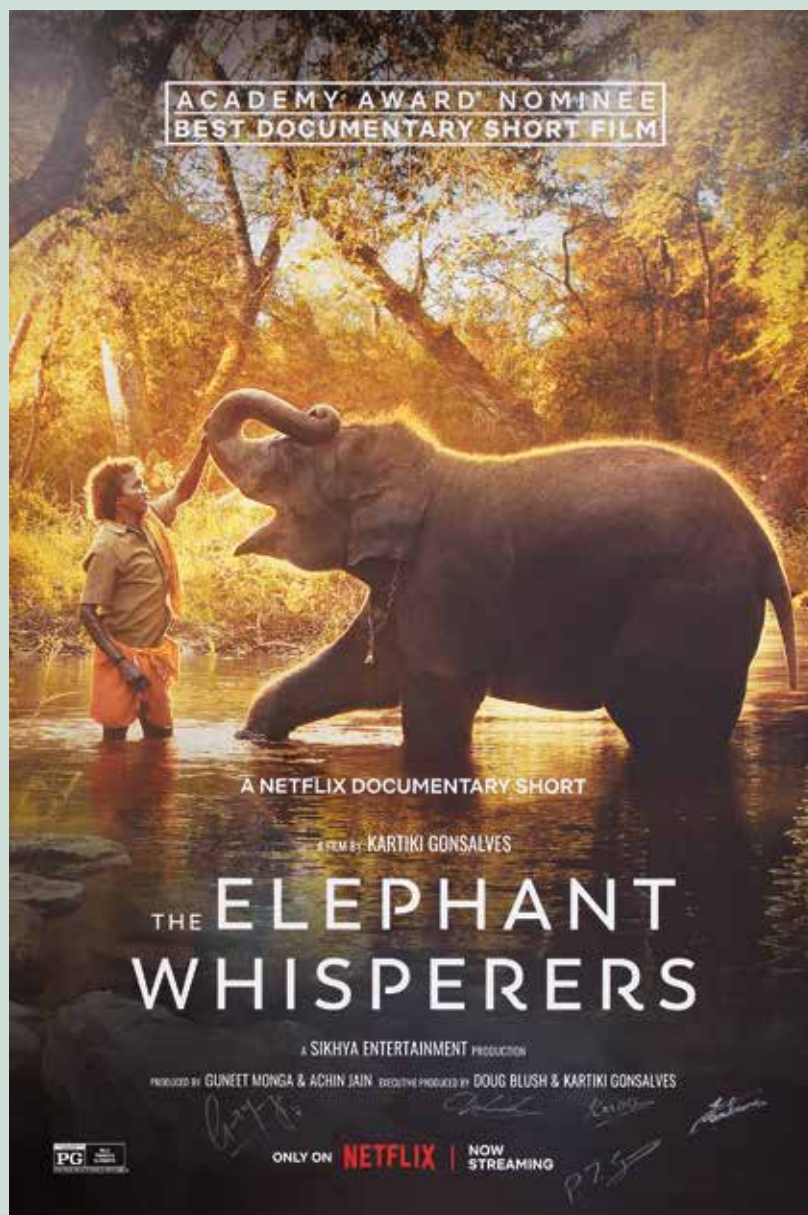
het zachte gras ter plaatse. "Ze houden het zo dus wel even vol.", zegt Naidu, "Maar het blijft op-letten of het goed blijft gaan."

Intussen is er nog een ander ongeluk gebeurd: een jonge olifant van vier

maanden oud is in een waterput gevallen op een boerderij in Pannagaram, enkele honderden kilometers verderop. De honden die hem vonden, sloegen alarm en de baby werd gered. Omdat dit dier veel te jong is om zelf te kunnen overleven, wordt hij vervoerd in een kleine vrachtwagen, begeleid door Bomman. Die is maar al te blij om weer een olifantenkind te hebben!

In de buurt van een bul

Een week later is er een verrassende ontwikkeling: beide jonge dieren worden een stuk verderop waargenomen in de nabijheid van een solitaire bul. Men gaat ervan uit, dat het groepje van de moeders met hun jongen deze route wilde nemen en dat de adolescent zich deze route herinnerd heeft. Hij leidde zijn 'kleine broertje' naar deze plek en stelde zich onder de hoede van de bul. De ontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd door de hele groep rangers, inmiddels uitgebreid met eerdergenoemde Bomman. Hij is aanwezig in opdracht van het Hooggerechtshof van Madras om de jonge olifanten te helpen zich aan te sluiten bij een wilde kudde of, als die poging faalt, hen te begeleiden naar olifantenkamp Theppakadu. Hij en zijn mede-waarnemers zagen al die tijd een agressief halfwas dier dat zijn vriendje woest verdedigde tegen de mensen die het wilden voeden. Nu zijn ze rustig in de buurt van deze bul, die hen mogelijk zal begeleiden naar een andere kudde. De analyse van hun mest wijst uit dat zij zich voeden met

Oeganda beschermt met natuur

Geschreven door **Berry van de Water**

de bedreigde dieren rechtbank

Soms kunnen mensen het verschil maken met betrekking tot het beschermen van met uitsterven bedreigde diersoorten en olifanten in het bijzonder. Gladys Kamasanyu is zo'n voorbeeld in Oeganda. Zij werd in 2017 gevraagd om hoofd te worden van een 'natuurrechtbank'. Zij heeft ondertussen meer dan 1000 rechtszaken behandeld, waarbij zij zo'n 600 stropers en handelaren veroordeeld heeft. Zij heeft zelfs een man levenslang naar de gevangenis gestuurd. Hij was al eerder veroordeeld tot 18 maanden wegens stropen en werd vlak na zijn vrijlating weer gearresteerd terwijl hij in het bezit was van okapihuid en ivoor.

Oeganda, met Kampala als hoofdstad, ligt op de evenaar in het oosten van Afrika. Het land werd in 1962 onafhankelijk van Engeland en heeft momenteel ongeveer 47 miljoen inwoners. Het land heeft een prachtige natuur met een afwisselend landschap van moerassen, savannes, bergketens, meren en regenwoud. In de rijke natuur zie je honderden verschillende diersoorten. Naast leeuwen, buffels, nijlpaarden, krokodillen, giraffen, chimpansees en berggorilla's vliegen er bijvoorbeeld meer dan 400 verschillende vogelsoorten rond. Om de flora en de fauna te beschermen, zijn er prachtige natuurparken gecreëerd

in de parel van Afrika. In het Queen Elizabeth National Park leeft de grootste olifantengemeenschap van rond de 3000 olifanten. Het totale aantal olifanten in Oeganda wordt momenteel geschat op 8000 exemplaren. Helaas trekken de vele dieren ook criminelen aan die financieel gewin veel belangrijker vinden dan op een beschaafde manier omgaan met de natuur. Niet alleen de olifant is het slachtoffer van de gewetenloze stropers. Ook op neushoorns, apen, schubdieren en nijlpaarden wordt gejaagd.

Ivoor

Ivoor wordt niet voor niets het witte goud genoemd. Met het verkopen van ivoor kan enorm veel geld verdiend worden. Dat bloedgeld wordt onder andere gebruikt ter financiering van militaire operaties van Afrikaanse terroristengroeperingen. Deze criminelen realiseren zich niet dat een voortplantingssnelheid van 1 jong per vrouwtjesolifant in 8,6 jaar een maximale olifantengroei van 6% per jaar geeft. In de 60-er jaren liepen er nog 30.000 grijze reuzen in Oeganda rond. Dat nam af tot een schrikbarend aantal van 2000 stuks in 1980. Doordat 'de wereld' en de lokale overheden net op tijd wakker werden, is er sindsdien weer een beperkte maar o zo noodzakelijke groei waarneembaar. Natuurlijk zijn er vele oorzaken die aan deze groei ten grondslag liggen. Maar Gladys Kamasanyu zet een standaard in Oeganda en is een voorbeeld voor de hele Afrikaanse regio. Zij is niet bang om forse straffen uit te delen, terwijl ze weet dat ze hierdoor zelf gevaar

loopt. Jarenlang was Oeganda ook een 'doorvoerhaven' voor onder andere ivoor, huiden, neushoornhoorns en nijlpaardtanden uit de Democratische Republiek Congo, Kenia en Zuid-Soedan. De kordate aanpak van Gladys heeft ervoor gezorgd dat het misbruiken van de natuur sterk verminderd is.

Natuurrechtspraak

'Vroeger' was er geen aandacht voor natuurrechtspraak. Dat is tegenwoordig wel anders. "Onze dieren stierven uit en dat moet stoppen, dus we zitten achter de criminelen aan", is de simpele uitleg van Gladys. "Ik houd net zo veel van dieren als van mensen". Ze studeerde 'dierenrecht' aan de universiteit van Portland in Amerika. Maar werd pas echt gemotiveerd toen ze in de praktijk zag op welke wrede manieren dieren werden uitgemoord voor financieel gewin. Ze nam zich voor om haar leven te wijden aan het welzijn van de bedreigde dieren. "Ik spreek voor de dieren die niet kunnen praten. Als ik niet luid en duidelijk van me laat horen, doe ik mijn werk niet goed". Gladys Kamasanyu richtte Help African Animals op, een organisatie die aanklagers en onderzoeksrechters traint en opleidt. "Veel mensen denken dat dieren hun bezit zijn en dat ze er mee kunnen doen wat ze willen. Dat er iedere dag weer nieuwe dieren geboren worden en dat ze er altijd zullen zijn. We moeten dus ook aan iedereen vertellen hoe de natuur werkt en dat de mensen hun verantwoordelijkheid moeten nemen als het gaat om het voortbestaan van de natuur".

Gladys Kamasanyu

Verschil

Ze realiseert zich dat het voor de betrokken dieren vaak te laat is als een misdadiger in de rechtbank staat. Ook het feit dat de kopstukken vaak buiten schot blijven, zit haar dwars. De stropers die gepakt worden, krijgen een schijntje voor de (delen van) dieren. Maar de opdrachtgevers die alles organiseren en het grote geld verdienen, worden meestal niet gepakt. Zo heeft ze zich enorm geërgerd toen een Vietnamese bende, die was betrap met 4 ton ivoor en schubdierschubben, het land uit vluchtte nadat ze een borg hadden betaald. Ondanks alle praktische uitdagingen hoopt Gladys Kamasanyu dat ze het verschil kan maken: "de mensen moeten begrijpen dat dieren niet hun eigendom zijn en dat ze verdwijnen als wij ze niet beschermen".

Nederlandse helpt bij de bescher

Geschreven door **Tamara Lighthart-Sprenkeling**

Fotografie: **Cluey**

Cluey-app ming van olifanten

Voordat hij zich toelegde op natuurbehoud, werkte Jan-Kees Schakel, die is gepromoveerd op hoe technologie de rechtshandhaving kan verbeteren, als wetenschappelijk onderzoeker en strategisch adviseur binnen een groot team, samen met andere specialistische teams en de Nederlandse politie, om drugsdealers te pakken. Eén maatregel was, onder andere, het toepassen van een netwerk van sensoren op Nederlandse wegen voor de registratie van vaste patronen. Toen de sensoren tien auto's hadden gedetecteerd die binnen een halfuur na het bereiken van hun eindbestemming weer terugkeerden, kon het politieteam ingrijpen. Vier van de tien auto's hadden meer dan een kilo drugs aan boord.

Het was in 2014 in de jungle van Laos, dat Schakel het idee kreeg om de ervaring met een netwerk van sensoren toe te passen bij de bescherming van dieren in het wild. Schakel en zijn vrouw werden in Laos gewekt door een schot en hoorden daarna het ronken van een motor. Het geluid was vermoedelijk afkomstig van een stroper die ontsnapte met zijn buit. Schakel vroeg zich af wat hij concreet kon doen om een bijdrage te leveren aan het stoppen van stroperij en andere

Jan-Kees Schakel

illegale activiteiten tegen wilde dieren. Met 15 jaar ervaring in natuurbescherming wist hij dat natuurorganisaties met weinig middelen grote gebieden moeten beheren. Het aantal rangers dat in een nationaal park patrouilleert is te beperkt om een goed overzicht te krijgen van alle illegale activiteiten zoals stroperij, illegaal kamperen, het jagen voor de verkoop van 'bushmeat' en houtskoolbranderijen. Elk natuurgebied heeft te maken met uiteenlopende illegale activiteiten. Om criminele activiteiten zoveel mogelijk tegen te gaan, zijn informatie en inzicht essentieel. Het verzamelen en analyseren van informatie om

bewijs te vergaren, patronen te ontdekken en risico-inschattingen te kunnen doen, is een tijdrovende klus. Als dit ondersteund zou worden met innovatieve ICT-oplossingen, dan zou men veel meer kunnen bereiken.

Sensing Clues

Met deze gedachte is Sensing Clues ontstaan. Sensing Clues is een liefdadigheidsinstelling waarbinnen een grote groep vrijwilligers zich wekelijks inzet

om bestaande technologieën te beheren en verder te ontwikkelen. Het team ontwikkelt en gebruikt alle tools en methoden die nodig zijn om bruikbare inzichten te creëren voor natuurbehoud en natuurbescherming. Het fundamentele onderdeel van de software van Sensing Clues is een app genaamd Cluey. Het biedt gebruikers een kaart waarop ze hun observaties kunnen vastleggen.

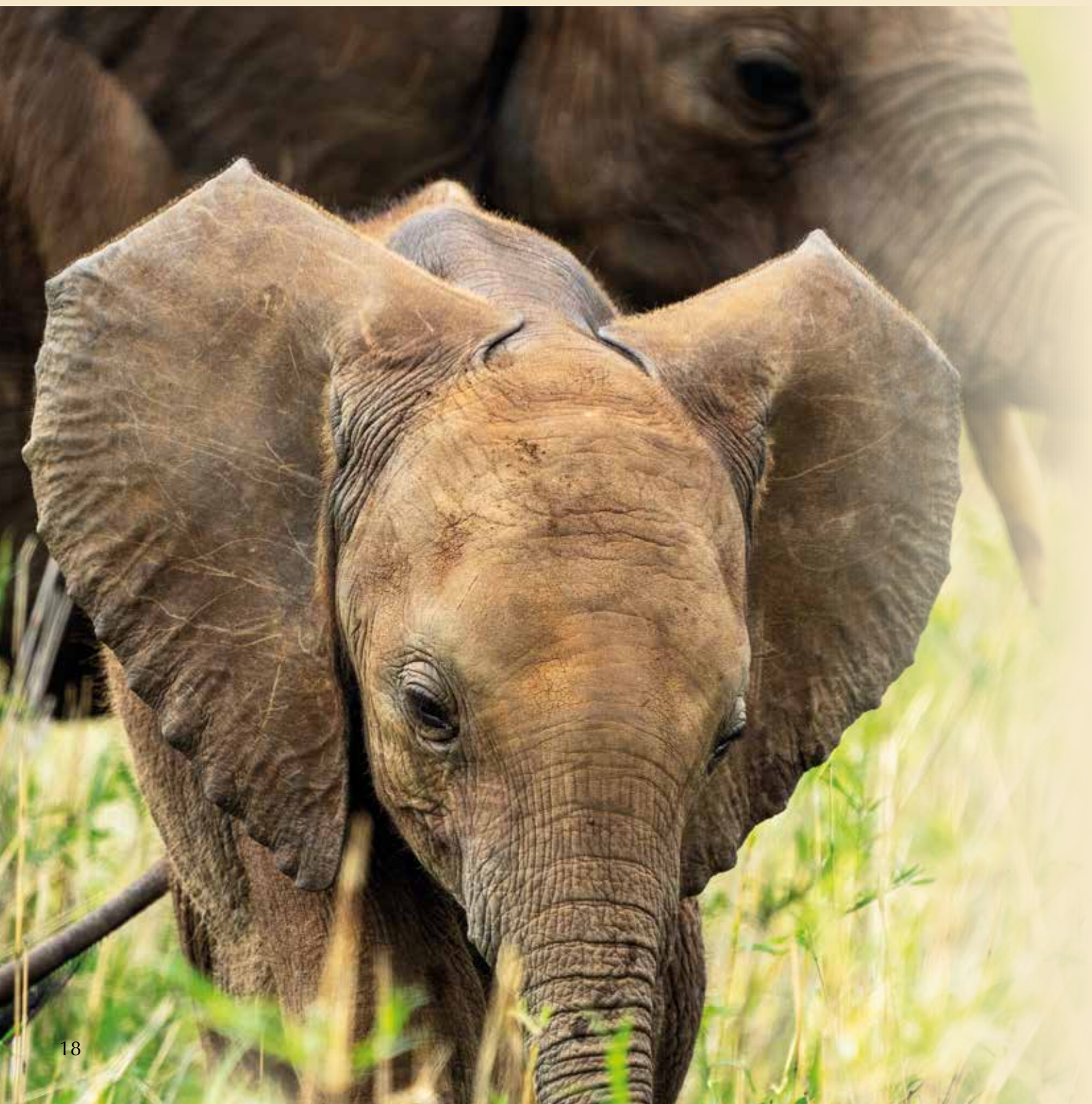

Rangers die patrouilleren op de Afrikaanse savanne kunnen via 'touch and go' gegevens invoeren in de app over hetgeen ze hebben waargenomen en wat relevant is voor hun activiteiten, zoals de locaties van wilde dieren, hun voedselplekken en drinkplaatsen, stroperstrikken en bomen die illegaal zijn gekapt. Sensing Clues helpt rangers om efficiënter en doeltreffender te werk te gaan. De natuurbeschermingsorganisatie Wildlife Works, die actief is in de Kasigau Corridor in Kenia, was de eerste partner van Sensing Clues.

Wildlife Works

Jarenlang was het gebied Rukinga, tussen de nationale parken Tsavo East en Tsavo West in Kenia, zowel de thuisbasis van boeren en hun vee als de belangrijkste verbindingroute voor wilde dieren, waaronder olifanten, die tussen de twee nationale parken migreerden. Daardoor stonden de gemeenschappen en de dieren in het wild op gespannen voet. Het gebied veranderde in een gehavend landschap, zonder wilde dieren. Wildlife Works heeft in samenwerking met de lokale gemeenschappen

gewerkt aan duurzame oplossingen om de wilde dieren te beschermen, waar ook de lokale gemeenschappen profijt van hebben.

De oplossing

Sinds 1998 steunen de lokale gemeenschappen het plan van Wildlife Works om het Rukinga Wildlife Sanctuary op te richten, dat 80.000 hectare bos beslaat. Wildlife Works heeft de lokale gemeenschappen ervan overtuigd hun vee van het land te verwijderen, om daarmee conflicten met betrekking tot hulpbronnen te verminderen. Het Kasigau REDD+-project werd opgezet om bedreigde bossen, dieren in het wild en gemeenschappen te beschermen. Er werd een uitgebreid gemeenschapsproject opgezet, zodat lokale inwoners voortaan een alternatieve inkomstenstroom hebben. Denk hierbij aan banen in het onderwijs, het geven van voorlichting over natuurbehoud en het opleiden van rangers, die vervolgens werkzaam zijn in de natuurbescherming of in het ecotoerisme. Vrouwen van de lokale gemeenschappen worden begeleid in het vervaardigen van milieuvriendelijke handgemaakte producten voor de verkoop. Ook boeren worden ondersteund. Zij telen tegenwoordig ook gewassen zoals jojoba en chili. Dat zijn gewassen die olifanten verschrikkelijk vinden, wat ze ervan weerhoudt om de akkers te plunderen. Er is een speciaal carbonproject opgezet voor een gestructureerde winning van houtskool en een boomkwekerij voor het herstel van de natuur. Het Kasigau REDD+-project beschermt meer dan 500.000 hectare ernstig bedreigd Keniaans bos en stelt de gehele migratiecorridor voor wilde dieren tussen de nationale parken Tsavo East en Tsavo West veilig. Van het carbonproject profiteren meer dan 100.000 lokale inwoners.

Datagestuurd natuurbeheer

Wildlife Works gebruikt de Cluey-app sinds maart 2020. In de jaren daarvoor heeft de organisatie in samenwerking met Sensing Clues de app getest om die verder te helpen ontwikkelen. Het doel van Cluey is om probleemsituaties zoals mens-dierconflicten te voorkomen en de natuur te beschermen tegen stroperij, mens-dierconflicten en het op ongecontroleerde wijze verbranden van bossen voor de winning van houtskool. Vóór het gebruik van Cluey, was het moeilijk voor de piloot van de organisatie om zijn collega's te waarschuwen voor een verdachte situatie en moesten de gegevens na elke patrouillevlucht eerst handmatig worden verwerkt; een tijdrovende klus. Daardoor konden grondtroepen soms pas na 2-3 dagen naar de

bewuste locatie gaan. Dankzij Cluey voert de piloot zijn waarnemingen real-time op de app in en kunnen grondtroepen al binnen enkele uren ter plaatse zijn. Hierdoor kunnen criminele activiteiten in een veel korter tijdsbestek worden tegengegaan.

De PAMS Foundation in Tanzania

Het doel van PAMS is om lokale gemeenschappen te ondersteunen en hen te helpen om vreedzaam samen te leven met dieren in het wild, en dieren in het wild en in hun leefgebieden veiligheid te bieden. Er liggen boerderijen langs de grens

die het dorpsland scheidt van de wilde natuur van het Northern Highlands Forest Reserve. Dit bos omringt de wereldberoemde Ngorongoro-krater, een UNESCO-werelderfgoed-locatie met een populatie van ongeveer 1000 olifanten. Olifanten verlieten 's nachts het natuurgebied om zich tegoed te doen aan de gewassen op de akkers van boeren. Dat leidde tot conflictsituaties. Boeren zagen hun oogst verloren gaan en grepen naar agressieve middelen om olifanten te verjagen. Sinds 2018 werkt Wild Survivors samen met de PAMS Foundation om boeren te ondersteunen via het 'Bee Hive'-project, waarbij boeren hun akkers met bijenkorven omringen. Olifanten zijn bang voor bijen en slaan op de vlucht zodra ze het gezoem van bijen horen. Het 'Bee Hive'-project is een innovatieve en effectieve methode om te voorkomen dat olifanten landbouwgronden plunderen die grenzen aan de wilde natuur. Het probleem is dat er op sommige plaatsen geen voedsel voor de bijen te vinden is. Op die plaatsen had men alternatieve korven geplaatst met apparatuur die het gezoem van bijen weergaf. Olifanten zijn intelligente dieren en hadden al snel in de gaten waar de 'nepbijenkorven' zich bevonden, met alle gevolgen van dien.

Waarschijnlijkheidskaart

Olifanten houden ook niet van de geur van chili, dus worden er tegenwoordig omheiningen met een bekleding met chilipepergeur rond akkers geplaatst; een effectieve diervriendelijke manier om mens-olifantconflicten te voorkomen. Boeren plaatsen soms hekken willekeurig en dwars door oude olifantenpaden, waardoor ze het territorium van de olifanten juist verstoren of zelfs blokkeren. De PAMS Foundation is een andere partner van Sensing Clues die de Cluey-app gebruikt. De app heeft de laatste jaren bijgedragen aan het tegengaan van

mens-olifantconflicten. Toen de hekken van boeren, de omheiningen met bijenkorven en de nep-bijenkorven, de routes van de rangers en hun waarnemingen van olifanten in de app werden geregistreerd, combineerde de software deze data tot een 'waarschijnlijkheidskaart', die weergaf hoe de kans om olifanten in het landschap te zien varieerde. Er waren gebieden met veel olifanten waar de rangers, vanwege het moeilijk begaanbare terrein, zelden kwamen. Op basis van de gegevens in de Cluey-app zijn de routes van de patrouilles aangepast. De gegevens in de app helpen om nieuwe landbouwvelden, bijenkorven en omheiningen beter in te plannen, op plaatsen waar de kans op migrerende olifanten beperkt is en olifantenpaden niet worden geblokkeerd of verstoord. Zo kunnen mens en olifant vreedzaam naast elkaar leven. Door via de gegevens in de app een nauwkeuriger beeld te krijgen van de bewegingen van de olifanten, kan men inschatten of ze op weg zijn naar een risicogebied en daarnaar handelen. Daardoor is men beter in staat om conflicten tussen mens en dier te voorkomen.

Digitale tweelingen

Toch zijn de waarschijnlijkheidskaarten nog een relatief beperkt hulpmiddel. Sensing Clues werkt samen met Koen de Koning, assistent-professor aan de Universiteit Wageningen, om digitale replica's van landschappen te ontwikkelen, die in de toekomst zouden kunnen simuleren hoe de bewegingen van dieren worden beïnvloed door weer, klimaat en menselijke interactie. Digitale tweelingen, zoals ze worden genoemd, zijn

een veelvoorkomend concept in de techniek. Wilde natuurgebieden zijn veel complexer om te simuleren dan menselijke objecten, maar Sensing Clues is de eerste die het probeert. Hoe meer gegevens een digitale tweeling kan benutten, hoe nauwkeuriger hij zal zijn.

Caiman

Sensing Clues heeft een technologie ontwikkeld om meer gegevens in de app op te nemen; een programma met de naam Caiman, dat de inhoud van foto's kan identificeren die met cameravallen zijn gemaakt. Dat bespaart rangers tijd, die ze anders moeten besteden aan het handmatig registreren van de dieren die op de foto's te zien zijn. Als het gaat om de rol die digitale tweelingen in de toekomst kunnen gaan spelen, verwacht Sensing Clues dat het mogelijk zal zijn om alle gegevens, zoals satellietbeelden en gegevens verzameld door rangers, te combineren. Samen met onder meer de Universiteit Wageningen ontwikkelt Sensing Clues digitale tweelingen voor onder andere kraanvogels, beren en olifanten, en in de toekomst volgen er nog meer tweeling-varianten, die laten zien hoe conflicten tussen mens en dier te vermijden zijn. Waarnemingen worden gecombineerd met de actuele weersverwachting, gerelateerde historische data en ecologische kennis. Het resultaat is een real-time radar waarop actuele waarnemingen te zien zijn, evenals de verwachte routes die de dieren zullen volgen. Die modellen kunnen inzichtelijk maken waar dieren heen trekken, en helpen natuurparken om uit te breiden. Digitale tweelingen zijn een waardevolle manier om het gedrag van dieren te begrijpen, mens-dierconflicten te voorkomen en dieren beter te kunnen beschermen.

Om olifanten te weren van de landbouwgrond en de dorpen, hangt de bevolking doeken op die ingewreven zijn met een papje van chilipeper.

ONSKENIA.NL

SAFARI REIZEN KENIA & TANZANIA

Wij nemen u mee op een safari-rondreis naar de ogeschijnlijk verlaten savannevlaktes van de Masai Mara in Kenia en de Serengeti in Tanzania. Daar waar nog een grote diversiteit aan wilde dieren samenleeft met de lokale Masai-stammen. Ontdek het safarigevoel van weleer, waarbij u overnacht in Hemmingway-stijl in het authentieke Afrika.

Onvergetelijke ervaringen

Voor eenieder die ooit over Afrika heeft gedroomd komt er een moment om naar het continent Afrika af te reizen. Om de droom werkelijkheid te laten worden! Om te zoeken naar het wild dat verborgen zit in het hoge gras op de savanne en naar een luipaard, dat ligt te luieren in het dichte bladerdak van een boom. Genieten van de romantische zonsondergang tijdens gamedrives aan het einde van de middag. Door onze kennis en ervaring kunnen wij uw wensen om een droomreis te maken in vervulling laten gaan. Uw safari naar het avontuurlijke Kenia of Tanzania verzorgen wij geheel op maat. Wij bieden u de ultieme beleving, gecombineerd met een gevoel van vrijheid op basis van een privésafari door Oost-Afrika.

Comfort in de wildernis

Kunnen wij u inspireren om het ware Afrikaanse safarigevoel van weleer te ontdekken terwijl u toch comfortabel kunt overnachten? Rondreizend met uw persoonlijke gids maakt u kennis met de cultuur en het overweldigende wild. Voor reizigers die vooral rust zoeken is een Fly-in safari de ideale optie, waarbij u met binnenlandse vluchten vliegt naar afgelegen wildparken en overnacht in comfortabele luxe lodges.

Persoonlijk advies

Het plannen van een safari begint bij het zoeken naar de juiste informatie. Waar moet ik zijn, wanneer is de beste tijd. Waarschijnlijk zullen er nog vele andere vragen zijn. Begin met een degelijke voorbereiding om uw wensen te realiseren. OnsKenia staat u uiteraard bij met kennis en adviezen om uw ultieme droom te verwezenlijken. Voor een goed advies en een passende offerte nemen wij graag de tijd. U kunt hiervoor een afspraak op kantoor maken om uw reiswensen verder te bespreken onder het genot van een kopje koffie. Woont u op grotere afstand, dan kunt u ook bij ons terecht voor een telefonisch advies op een tijdstip dat u het beste schikt.

OnsKenia.nl
Moerbeilaan 2
3833 AW Leusden

Telefoon: +31 30 2204385
E-mail: info@onskenia.nl
Website: www.onskenia.nl

Licht in de tunnel

Geschreven door en illustraties van Gerdi Wind

Puck ruimt de bordjes en bekers van het ontbijt op terwijl Oli Fantje en Sjrre de giraffe met bolle buikjes en tevreden koppies nog na zitten te genieten van de kookkunsten van chef-kok Puck de Neushoorn. "Wat kan jij toch een lekkere dingen maken, Puck!" zegt Oli Fantje een beetje soezig, ik word er gewoon tonnetjerond van!" Sjrre knikt met bolle wangen. "Dank je wel", zegt Puck, "misschien kunnen jullie een paar wormencupcakejes bij Molvert langsbrengen. Ik doe het even in een mandje! Gaan jullie maar gauw, dan ga ik de keuken een flinke schoonmaakbeurt geven."

Ongekend kalm beginnen onze vrienden aan de wandeling, hun volgegeten buiken zitten best wel een beetje in de weg. Zelfs de alle dagen heel drukke Sjrre loopt rustig achter Oli Fantje aan naar de heuvel waar Molvert woont. Al die kalmte is natuurlijk niet van lange duur, want halverwege is het ontbijt weer zover gezakt, dat Sjrre een rondje om Oli Fantje rent en dan een eind vooruit en weer terug, nog een rondje om Oli Fantje en dan weer opnieuw heen en weer. Eigenlijk weer net als normaal. Ook de jonge olifant is weer geheel bijgekomen en ze huppelen en springen de heuvel op.

Onze vrolijke vrienden kijken om zich heen op zoek naar Molvert. De hele heuvel ligt bezaaid met "handige" dingen, gereedschap, meubels, kleren en rommel. Het lijkt wel of er een ontploffing is geweest! Samen roepen ze: "Molvert! Waar ben je? Mòòlvert!!!!" Uit het hol klinkt een luid gerammel en gebonk, een stoel met een stapel wasgoed valt om en daarachter komt Molvert tevoorschijn. Zijn haar zit in de war en hij heeft zijn voorpoten vol oude spullen. "Hee, wat gezellig! Sjrre en Oli Fantje! Komen jullie een handje helpen?" "Met rommel maken?", vraagt Sjrre, die al aanstalten maakt om eens flink door de spullen te gaan rennen. "Nee, hahaha, met de Grote Schoonmaak! Het is lente en daarom krijgt mijn hol een grote beurt, alles moet opgeruimd en schoongemaakt worden!" "Nou, daar is niets van te zien, hoor", zegt Oli Fantje over de hele heuvel verspreid liggen. "We hebben een lekker
terwijl hij naar alle spullen kijkt die ontbijt meegekregen van Puck voor een beetje magertjes uit!"

Molvert laat zich het ontbijt goed smaken, wormencupcakejes zijn zijn lievelingshapjes! Daarna vertelt hij Oli Fantje en Sjrre waarmee ze hem kunnen helpen. Als Oli Fantje alle grote dingen bij elkaar zet en Sjrre de kleine, dan komt er overzicht. Tenminste... dat is de bedoeling.... Sjrre krijgt alleen een heel ander idee om met de spullen te doen. Met zoveel leuke dingen kan je namelijk ook heel geweldig en zet ze op zijn kop. Allee-hòp! Hij heeft een lange flink heen en weer. Hij vindt nog een theepot met bovenop de stapel. Om alles en naar achteren tussen ook lukt terwijl hij op en veel gerammel en en de andere spullen Molvert rennen naar

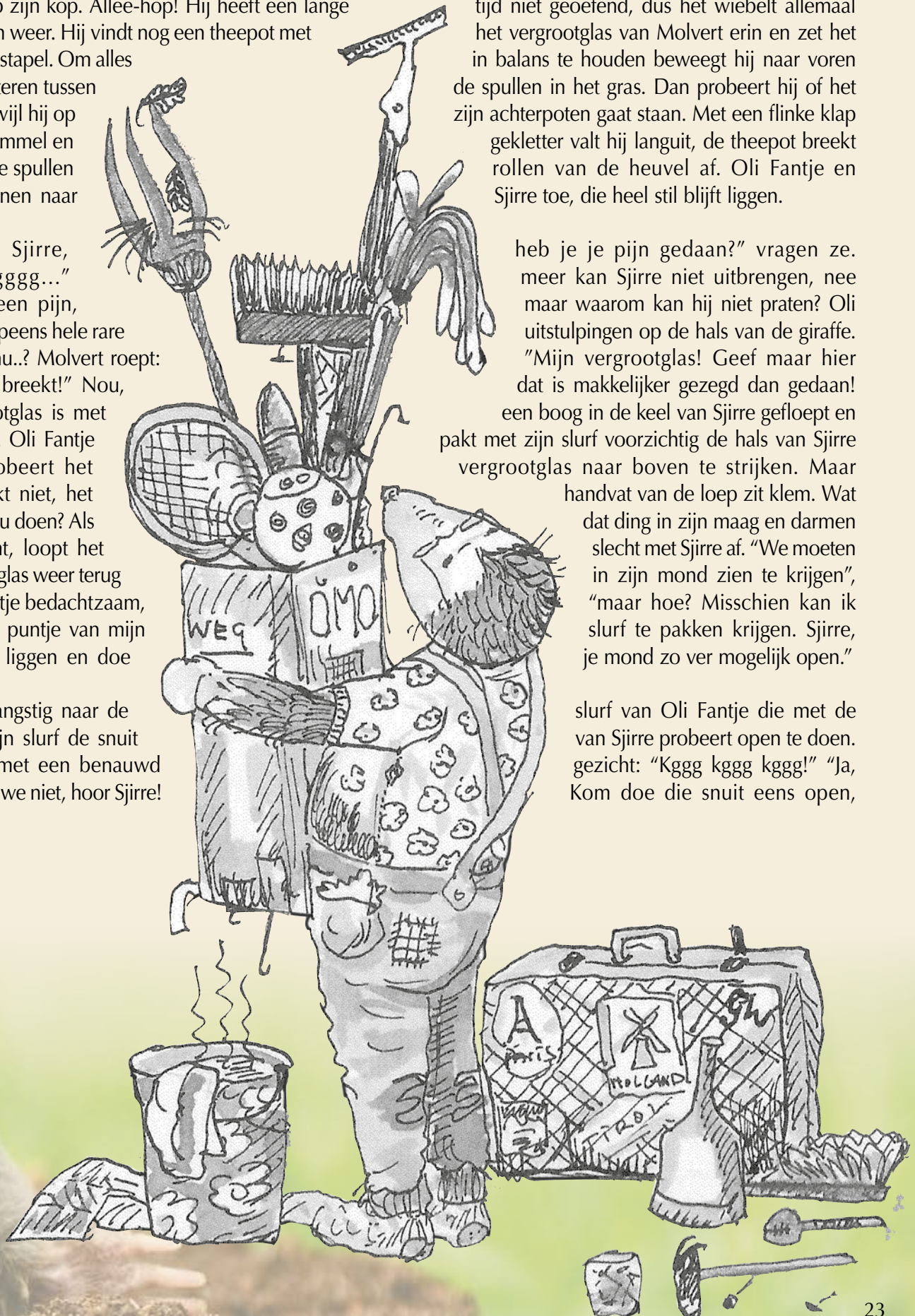
“Wat is er Sjrre, “Kgggg kgggg...” hij heeft geen pijn, Fantje ziet opeens hele rare Wat is dat nu..? Molvert roept: voordat hij breekt!” Nou, Het vergrootglas is met zit nu klem. Oli Fantje vast en probeert het nee, dat lukt niet, het moeten ze nu doen? Als terecht komt, loopt het het vergrootglas weer terug zegt Oli Fantje bedachtzaam, het met het puntje van mijn blijf languit liggen en doe

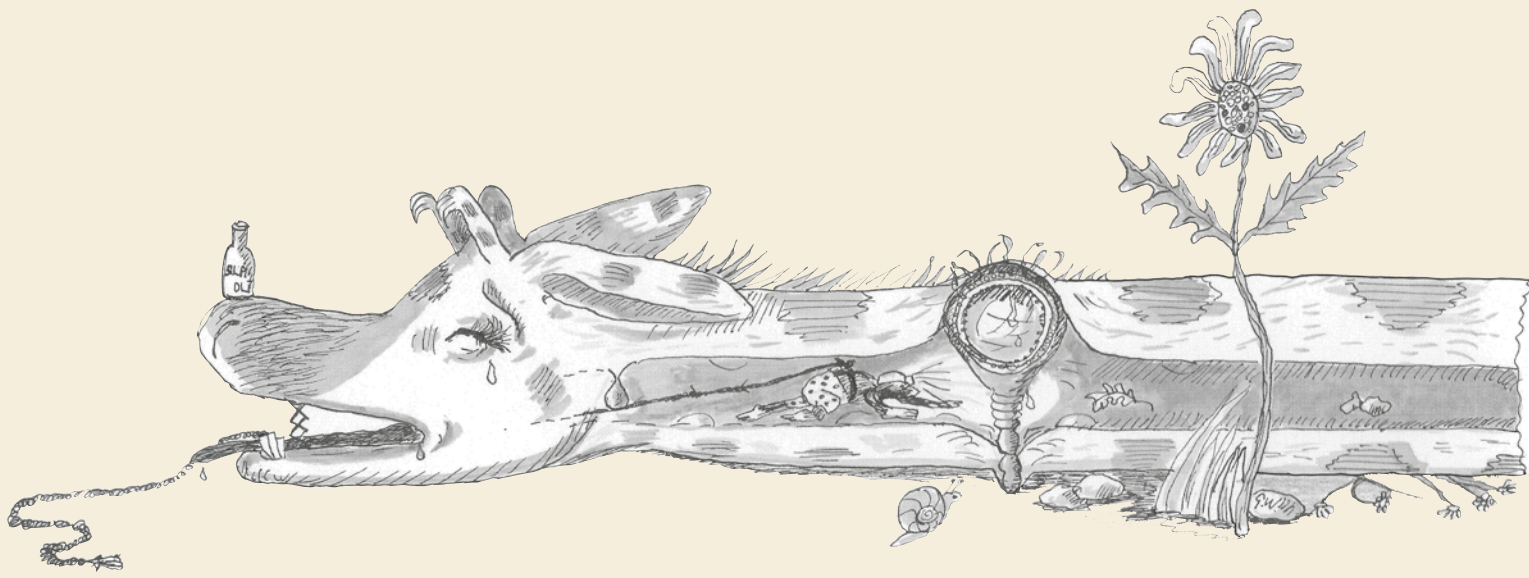
Sjrre kijkt angstig naar de punt van zijn slurf de snuit Sjrre zegt met een benauwd dat verstaan we niet, hoor Sjrre!

jongeren! Hij stapelt wel tien dingen op elkaar tijd niet geoefend, dus het wiebelt allemaal het vergrootglas van Molvert erin en zet het in balans te houden beweegt hij naar voren de spullen in het gras. Dan probeert hij of het zijn achterpoten gaat staan. Met een flinke klap gekletter valt hij languit, de theepot breekt rollen van de heuvel af. Oli Fantje en Sjrre toe, die heel stil blijft liggen.

heb je je pijn gedaan?” vragen ze. meer kan Sjrre niet uitbrengen, nee maar waarom kan hij niet praten? Oli uitstulpingen op de hals van de giraffe. “Mijn vergrootglas! Geef maar hier dat is makkelijker gezegd dan gedaan! een boog in de keel van Sjrre gefloept en pakt met zijn slurf voorzichtig de hals van Sjrre vergrootglas naar boven te strijken. Maar handvat van de loep zit klem. Wat dat ding in zijn maag en darmen slecht met Sjrre af. “We moeten in zijn mond zien te krijgen”, “maar hoe? Misschien kan ik slurf te pakken krijgen. Sjrre, je mond zo ver mogelijk open.”

slurf van Oli Fantje die met de van Sjrre probeert open te doen. gezicht: “Kgggg kgggg kgggg!” “Ja, Kom doe die snuit eens open,

anders kan ik er nooit bij!" Voorzichtig probeert Oli Fantje het opnieuw, maar zijn slurf is te dik voor de keel van Sjirre. "Kggg...kggg.. KGGGG!!!" Dan heeft Oli Fantje een briljant idee! "Molvart! Jij bent een mol! En een mol is gewend om in tunnels te kruipen! Jij hebt er het postuur voor! Volgens mij pas jij daar prima in!" Molvert krijgt het er benauwd van, het is een gewaagd plan, een gevaarlijk plan, want stel je voor dat hij er wel in, maar niet meer uit kan! Dan komt de oude mol in de maag van Sjirre terecht, samen met het vergrootglas en dan vertellen ze het allebei niet meer na....

Oli Fantje denkt hardop: "We binden een touw om je middel, Molvert, zodat ik je terug kan trekken als je de loep hebt gepakt. Heb je nog van die slaolie waarmee je die krokodil uit de knoop hebt gekregen?" Bewonderend kijkt Molvert naar zijn grote vriend, wat een geniaal plan! Snel rent hij naar zijn hol om de slaolie te pakken en een zwembroek aan te doen. Oli Fantje klopt geruststellend op de kop van Sjirre: "Het komt allemaal goed, hoor Sjirre, even ontspannen en dan is het zo gebeurd."

Molvart komt glibberig van de slaolie op een holletje aangelopen en sleept een vreemd apparaat mee. "Deze krik zet ik even tussen de kaken van Sjirre, dan kan hij zijn mond goed openhouden!" Sjirre wordt er helemaal paniekerig van, net als wij als er iets engs bij de tandarts moet gebeuren. Molvert zet zijn helm met lampje op zijn hoofd en kruipt door de tunnel in de binnenkant van de lange hals van de giraffe. Oli Fantje houdt het touw dat aan Molvert geknoopt zit stevig vast en praat ondertussen geruststellend tegen Sjirre. Hij doet of hij rustig is, maar zijn hart beukt in zijn borst. Als dit misgaat, dan...hij moet er niet aan denken! Het móet lukken!"

Uit de keel van Sjirre komt van ver de stem van Molvert: "Jaaaaa, hebbes! Haal maar op! Rustig aan, het is een beetje krap hier!" Wat zijn ze opgelucht! Molvert staat te trillen van de spanning en Oli Fantje moet even gaan zitten. Sjirre kan alleen maar "Kggggg kggggg kggggg" zeggen, totdat de Molvert eraan denkt om de krik weer tussen de kaken van Sjirre te halen. Het is een wonder dat dit enge avontuur goed is afgelopen. Dan krijgt Oli Fantje nòg een goed idee: het is tijd om lekker een bad te nemen!

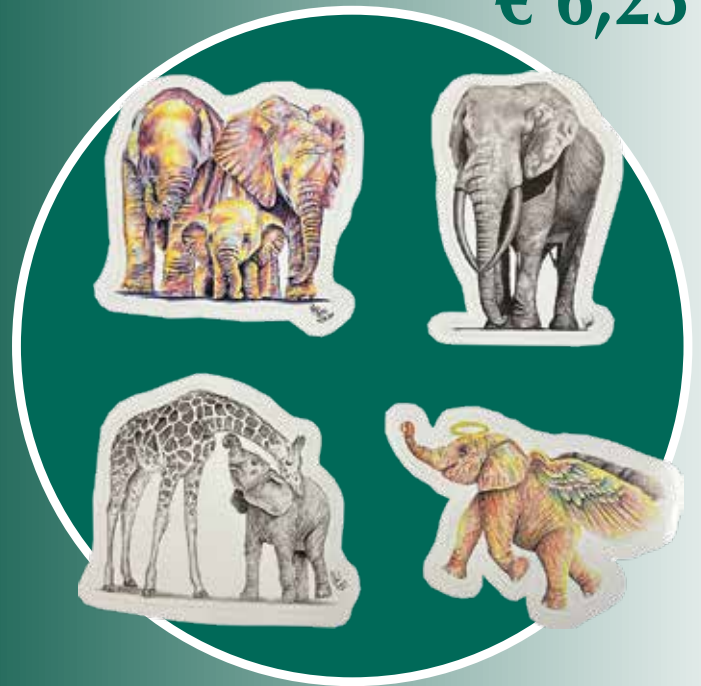
Stickerset van Shael's Art Studio

Getekend door Shael Adav

Set van 4 stickers

Formaat sticker is rond de 10 x 10 cm.

€ 6,25

Te bestellen in de [webwinkel](#).

Oma's op de barricade

Geschreven door **Jody Visser**

Fotografie van **Elephants Alive**

Laten we eerlijk zijn, als je aan een 'oma' denkt, dan denk je aan een broze vrouw. Misschien wel aan iemand die het allemaal niet zo goed meer bij kan houden. Laat staan iemand die haar weg weet te vinden in moderne technologie. Het kan best zo zijn dat dit beeld geldt voor een gedeelte van de oma's die we in onze levens hebben, maar zeker niet voor allemaal. Sterker nog, er zou een discussie gevoerd kunnen worden over welke wetenschap waardevoller is. Die van vandaag of die van de oma's. Maar het voeren van die discussie leidt tot een kip-en-ei-verhaal. De uitkomst is ook niet waar het om draait. Zoals bij alle facetten van het leven geldt ook hier: onderzoek alles en behoud het goede. Dus ook de kennis van de oma's.

De organisatie Elephants Alive heeft als missie olifanten en hun leefomgeving te beschermen. Zij doen dit door vooral een harmonieuze samenwerking tussen mens en dier te bevorderen. Als het echt niet anders kan, dan grijpen ze in. In dat geval verplaatsen ze olifanten, maar ook ontfermen ze zich over weesolifantjes en gewonde dieren. Al vijftwintig jaar voeren ze met zorg hun werkzaamheden uit. In hun database, bijvoorbeeld, staan 2000 olifanten geregistreerd op basis van hun fysieke kenmerken. Zodoende hebben ze in kaart kunnen brengen welke sociale banden er tussen de dieren zijn en kunnen ze inschatten hoe groot het totale aantal olifanten is. Hun onderzoek richt zich voornamelijk op de bullen, omdat er over hen nog veel onbekend is.

Gogo-programma

Vanuit hun hoofdkwartier in Hoedspruit in de provincie Limpopo in Zuid-Afrika lanceren zij, vaak in samenwerking met de Black Mamba's, diverse projecten. Een daarvan is het Ndlopfu Gogo-programma; vrij vertaald: het Olifanten-oma-programma. Olifanten hebben het

imago van een wijze, oude vrouw. Dat is ook precies wat ze met de vrouwen gemeen hebben. Wijze vrouwen waar een hele gemeenschap op rust. Als je denkt dat deze vrouwen niet met technologie kunnen omgaan, dan heb je het goed mis. Ze zijn allemaal intern opgeleid en kunnen nu met behulp van tablets belangrijke informatie over olifanten verzamelen. Vervolgens combineren ze de kennis die ze al hebben met de gevonden informatie en ontwikkelen ze lesstof waarmee ze hun kleinkinderen bij kunnen brengen hoe ze de natuur in hun omgeving kunnen beschermen. Bovendien hebben wetenschappers enorm veel baat gehad bij de kennis van de dames. Zo hebben ze bijvoorbeeld van de dames geleerd hoe ze medicinale planten kunnen onderscheiden en hebben ze meer inzicht gekregen in de manier waarop er vroeger landbouw werd bedreven.

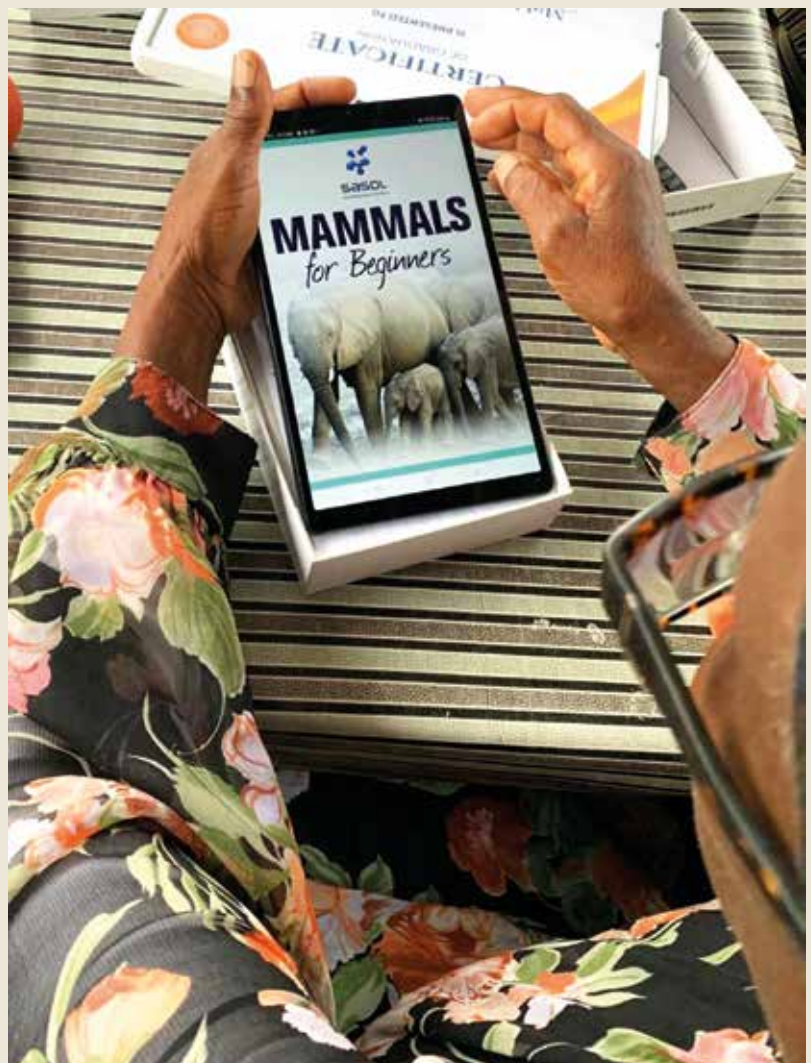
Bang voor bijen

De gogo's (oma's) zijn niet alleen maar internetstrijders. Elephants Alive heeft een aantal olifanten voorzien van GPS-kragen. Deze dieren, 200 in totaal, worden gevolgd op hun reizen over lokale en internationale grenzen. Het geeft een beeld van welke gebieden er als veilig gemarkeerd kunnen worden en welke niet. Ook kunnen op deze manier conflicten met mensen worden voorkomen. Door het volgen van de dieren weet Elephants Alive nu waar zij zich doorgaans bevinden tijdens de verschillende seizoenen. Zodoende kan er een waarschuwing worden afgegeven aan de mensen in dit gebied, zodat zij hun voorzorgsmaatregelen kunnen nemen. Omdat olifanten ook een negatieve impact kunnen hebben op de natuur, heeft Elephants Alive ook een programma gestart waarmee bomen worden gered. Leuk weetje: dat enorme dier is bang voor bijen. Elephants Alive plaatst deze vlijtige gele gevleugelde insecten in bepaalde bomen, waardoor olifanten deze bomen instinctief uit de weg gaan. In het kader van het gogo-programma hebben de dieren met een GPS-kraag contact met hun menselijke alter ego's. Ze hebben elkaar niet gezien, maar de gogo's kunnen de olifanten met een app op hun tablet in de gaten houden en bij calamiteiten contact met elkaar houden.

Gelijkenis met een matriarch

Waarom wordt dit allemaal niet gewoon op scholen onderwezen? In Zuid-Afrika worden veel kinderen grootgebracht door hun oma's. Daardoor wordt hun rol in dit verhaal vele malen groter en belangrijker. Op de tweede plaats heeft hun manier van sturing geven aan hun families gelijkenissen met die van een olifantenmatriarch. Dat is precies waarom Elephants Alive in dit gat sprong en een aantal dames uit verschillende regio's selecteerde om dit project tot een succes te maken.

Vrouwen op leeftijd worden vaak bewust of onbewust weggezet als nutteloos. Maar zijn ze dit? De gogo's bewijzen het tegendeel. Ze hebben hun werk met beide handen aangepakt en hebben laten zien dat ook zij om kunnen gaan met veranderingen. De introductie van de tablets in hun leven zorgt ervoor dat ze hele families kunnen bijscholen. Informatie zou een recht moeten zijn voor iedereen. Aangezien de meeste informatie via het internet wordt verspreid, is het uitermate belangrijk dat iedereen hier toegang toe heeft. Elephants Alive streeft ernaar dat dit project wordt overgedragen aan volgende generaties. Net zoals olifanten dit doen.

Hebben olifanten zich

Geschreven door **Valentina van Dijk**

zelf gedomesticeerd?

Fotografie van Jan van Duinen

Olifanten zijn zonder twijfel de vriendelijkste reuzen van het dierenrijk. Ze zijn buitengewoon zorgzaam en trouw aan hun familieleden en ze uiten op vele manieren hun vriendschap en medeleven. Ze rouwen diep om hun doden en na vele jaren onderscheiden ze nog steeds de beenderen van hun overleden kuddegenoten. Onderzoek heeft uitgewezen dat olifanten zichzelf ook kunnen herkennen in spiegels, wat betekent dat ze zelfbewust zijn. Door al deze karakteristieke eigenschappen zijn wetenschappers aan het Nijmeegse Max Planck Instituut voor Psycholinguïstiek ervan overtuigd dat olifanten geëvolueerd zijn en zichzelf hebben gedomesticeerd. In hun baanbrekende publicatie in de Proceedings of the National Academy of Sciences plaatsen ze de olifanten op hetzelfde emotie-level als mensen en bonobo's, de apensoort die genetisch gezien het meest verwant is aan de mens.

Richard Wrangham, bekend primatoloog aan de Harvard University, is positief over de bevindingen van zijn collega-wetenschappers. Net als evolutionair antropoloog Brian Hare, verbonden aan de Duke University, denkt hij dat zelfdomesticatie bij dieren zeer goed mogelijk is. Zelfdomesticatie is een fenomeen waarbij wilde dieren in de loop der tijd eigenschappen ontwikkelen die vergelijkbaar zijn met die van gedomesticeerde tamme dieren. Hun gedrag wordt zachtaardig en volgzaam en zelfs hun DNA gaat in een aantal opzichten lijken op dat van gewone huisdieren. Limor Raviv, evolutionair taalkundige aan het Max Planck Instituut, gelooft heilig in de zelfontwikkeling van de olifanten: "Als de mens heeft kunnen evolueren, waarom zou een intelligent dier als de olifant dat dan niet kunnen doen?"

Grote veranderingen

Volgens Wrangham is de mens gedurende de afgelopen 80.000 jaar ook aanzienlijk veranderd, zowel qua uiterlijk als qua gedrag. Vergeleken met de allervroegste oermensen zijn onze gezichten bijvoorbeeld een stuk korter geworden. Onze hersenpan is gekrompen en de overdadige lichaamsbehaaring, die de Neanderthalers

nog ontsierde, is bij de meesten van ons verdwenen. Volgens Wrangham vond de grootste verandering in ons gedrag plaats ná de uitvinding van de landbouw, zo'n 10.000 jaar geleden. Door zelfdomesticatie hebben we ons vermogen om met elkaar te communiceren vergroot en hebben we geleerd om samen te werken en complexe ideeën met taal te delen. De mens is erin geslaagd om bepaalde eigenschappen bewust of onbewust te onderdrukken of juist te stimuleren, zodat in de loop van duizenden jaren een ander soort beschaving is gecreëerd. Wrangham is van mening dat ook de olifanten geëvolueerd kunnen zijn. Sterker nog, waarom zouden niet alle dieren, van de muis tot de walvis, door veranderde levensomstandigheden en klimaatverandering geëvolueerd kunnen zijn?

Limor Raviv en haar team zien veel overeenkomsten tussen de bonobo's en de olifanten. Beide diersoorten vertonen een verhoogde prosocialiteit; zij doen allebei hun uiterste best om hun familieleden te beschermen, te verzorgen en te troosten. Ook stijgt bij traumatische gebeurtenissen hun cortisolspiegel, het primaire stresshormoon. Veel olifanten hebben door de jaren heen dierbare kuddegenoten zien sterven door stroperij, zonder dat ze daar ook maar iets aan konden doen. En zij reageren in dit soort benarde situaties met gevoelens van wanhoop en verdriet, emoties die ook de mens bij zulke tragedies zou voelen.

Gemeenschappelijke genen

In totaal documenteerden de onderzoekers 19 cognitieve, gedrags- en fysiologische eigenschappen die mensen en olifanten met elkaar gemeen blijken te hebben. Ze verdiepten zich in het genoom van de Afrikaanse olifanten en vonden 674 genen die in een snel tempo lijken te veranderen. Ze vergeleken deze genen met een set van 764 genen waarvan andere wetenschappers al hadden vastgesteld dat ze belangrijk zijn voor de domesticatie van zoogdieren; denk daarbij aan genen die invloed hebben op de socialiteit en het beheersen van agressie. Uit een analyse is gebleken dat 79 van die genen exact hetzelfde zijn als die van gedomesticeerde tamme dieren. "We weten nog lang niet alles over de olifant", aldus Raviv. "We zien dat de agressie uit hun genen is verdwenen, maar weten niet zeker waarom. Misschien speelt hun grote formaat hier ook wel een belangrijke rol. Olifanten hebben geen echte vijanden in de dierenwereld en hoeven dus ook niet agressief te zijn.

Zelfdomesticatie bij olifanten

Voor Melinda Zeder, emeritus archeoloog en domesticatie-expert bij het Smithsonian Institution, bestaat domesticatie alleen als er ook een domesticator in beeld is. En daarmee doelt ze op de mens. Volgens Zeder worden dieren alleen tam als ze worden getemd, dat gebeurt niet zomaar vanzelf. De publicatie van haar collega-wetenschappers heeft haar nog niet overtuigd. Maar Richard Wrangham denkt daar anders over, hij bespeurt in de publicatie van Raviv en haar collega's heel veel hints van zelfdomesticatie bij olifanten. "Waarschijnlijk komt zelfdomesticatie in het dierenrijk veel vaker voor dan de meeste wetenschappers tot nu toe hebben aangenomen. Natuurlijk kunnen veel van de gedragingen die de onderzoekers van het Max Planck Instituut bij de olifanten denken te zien verband houden met hun grote hersenen, hun bovenmatige intelligentie en extreem goede geheugen. Maar zelfdomesticatie is zeker niet uit te sluiten en aanvullend onderzoek is zonder meer aan te bevelen".

Een heel rijk en complex karakter

Ook Limor Raviv houdt een definitieve eindconclusie nog even open: "We zullen inderdaad aanvullend onderzoek moeten doen, voordat we helemaal zeker van onze zaak kunnen zijn. En we moeten vooral blijven testen en analyseren of onze vermoedens ook echt kloppen. Maar wat ik al wel 100% zeker weet is dat dieren een heel rijk en complex karakter hebben, met name de majestueuze olifant. Mensen mogen wel eens wat meer nederigheid en respect gaan tonen voor deze prachtige indrukwekkende dieren, waarmee wij onze planeet en ons leven mogen delen!"

Olifanten in de strijd teg

Geschreven door **Frank Heinen**

Bossen spelen een belangrijke rol bij het beteugelen van de klimaatverandering. Bomen halen broeikasgassen uit de lucht en slaan grote hoeveelheden koolstofdioxide op. Vooral de grote regenwouden van Latijns-Amerika, Zuidoost-Azië en West- en Centraal-Afrika zijn krachtige klimaatregulatoren. Daarnaast zijn deze oerbossen ook nog eens schatkamers van biodiversiteit die een verbluffende (maar helaas snel slinkende) soortenrijkdom herbergen. In Afrika spelen olifanten een belangrijke rol bij het instandhouden van het weelderige groene hart van het continent. Dit zorgt ervoor dat de intelligente dikhuiden tevens stevig bijdragen aan het afremmen en binnen beheersbare grenzen houden van de globale klimaatverandering.

en klimaatverandering

Fotografie van **Jaco van Tol**

Ingenieurs van ecosystemen

Onderzoek van de Amerikaanse Saint Louis University en het Franse Laboratorium voor Klimaat- en Milieustudies (LSCE) toont aan dat olifanten een belangrijke rol spelen bij het creëren en behouden van bossen die koolstofdioxide opslaan en een grote biodiversiteit herbergen. Ze doen dat op verschillende manieren. Olifanten verspreiden bijvoorbeeld de zaden van veel bomen en planten, maar scheppen ook open plekken in het bos. Juist de afwisseling van dichtbegroeide woudsegmenten en meer open stukken zorgen voor een divers spectrum aan macro- en microbiotopen waar veel verschillende soorten een thuis vinden.

Volgens het onderzoek zouden de wouden in Centraal- en West-Afrika zonder olifanten zes tot negen procent van hun vermogen verliezen om koolstofdioxide uit de atmosfeer te halen en op te slaan. Het is dan ook alarmerend dat de populaties bosolifanten (de kleinere en in oerwouden levende verwanten van de savanneolifant) die deze regio's bevolken de laatste jaren en decennia rap in aantal achteruit zijn gehold. Volgens biologieprofessor Stephen Blake, een van de auteurs van de studie 'Megaherbivores modify forest structure and increase carbon stocks through multiple pathways', doen we de aarde en onszelf dan ook geen plezier als we de bosolifant aan zijn lot overlaten: "We kunnen nu gerust stellen dat als we bosolifanten verliezen, we de wereldwijde strijd tegen klimaatverandering een slechte dienst bewijzen. Beleidsmakers moeten het belang van bosolifanten in de strijd tegen klimaatverandering serieus nemen en er alles aan doen om steun voor het behoud van deze dieren te genereren. De rol van bosolifanten in onze mondiale omgeving is te belangrijk om te negeren."

Tuiniers van het oerwoud

Bosolifanten en andere grote planteneters zijn de tuiniers van de Afrikaanse oerwouden. Ze voeden zich vooral graag met planten die weinig CO² bevatten, omdat die het smakelijkst en voedzaamst zijn. De bomen die meer koolstofdioxide opslaan, hebben in de regel minder sappige bladeren. Door hun foerageergedrag dunnen de olifanten het woud uit. Op die manier verkleinen ze de competitie tussen planten en komen er meer licht, ruimte en bodemnutriënten beschikbaar. Daarnaast verspreiden olifanten via hun mest de zaden van woudreuzen, bomen die daardoor de kans krijgen om op nieuwe plekken in het bos te ontkiemen. Het nettoresultaat van al dit werk? Een gezonder en diverser bos. De Aziatische olifant vervult hoogstwaarschijnlijk een gelijkaardige functie binnen de ecosystemen waarin hij nog voorkomt.

Olifanten beschermen helpt de planeet

Hoewel veel mensen een grote sympathie voor olifanten koesteren en de charismatische slurfdieren zonder twijfel een intrinsieke waarde hebben, zijn ze anno 2023 helaas nog steeds niet veilig voor illegale jacht en de vernietiging van hun leefgebied. En dat ondanks het feit dat ze in vrijwel alle landen waar ze voorkomen wettelijke bescherming genieten. In veel van hun leefgebieden zijn de populaties olifanten inmiddels zo hard gekrompen dat de dieren moeite hebben om hun vitale ecologische rol volwaardig te vervullen. Waar ooit zo'n tien miljoen olifanten over het Afrikaanse continent zwierven, zijn dat er nu nog slechts 300.000. Velen van hen leven bovendien in betrekkelijk kleine en geïsoleerde natuurreservaten die qua oppervlakte maar een fractie vormen van hun uitgestrekte en grensoverschrijdende leefgebieden van weleer. "Maar we hebben een keuze. Als mondiale samenleving kunnen we blijven jagen op deze zeer sociale, intelligente en ecologisch waardevolle dieren en apathisch toekijken hoe ze uitsterven. Of we vinden manieren om illegale activiteiten als stroperij en ontbossing te stoppen. Red de olifanten en help zo de planeet te redden. Het is écht zo simpel", besluit Blake.

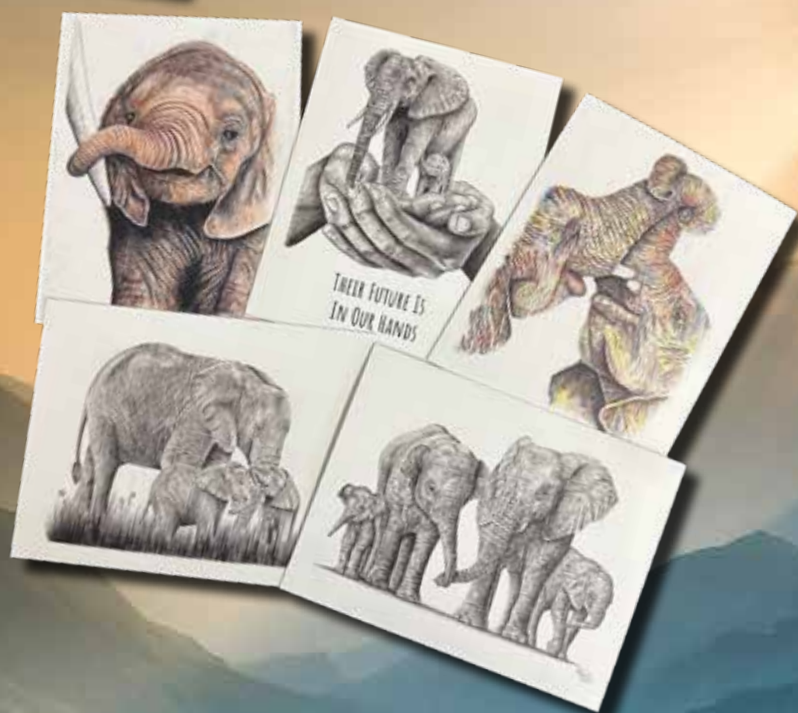
€ 14,95

**Kaartenset van
Shael's Art Studio**

Getekend door Shael Adav

Set van 5 kaarten:

€ 14,95

**Kaartenset van
Studio Elephantastic**

Getekend door Mirjam Breebaart

Set van 5 kaarten:

€ 12,95

Te bestellen in de **webwinkel**.

Mens-olifant zorgen voor v

Geschreven door en foto van **Inge Lenior**

In de afgelopen negentig jaar zijn door toedoen van de mens olifantenpopulaties met 97% afgenomen. Sinds 1960 is de bevolking op Sri Lanka verdubbeld tot meer dan twintig miljoen mensen. De olifantenpopulatie, die vroeger rond de twaalfduizend schommelde, wordt nu geschat op ongeveer 5800. Hun leefgebieden en ecosystemen zijn ernstig verstoord, terwijl de menselijke populatie is verdubbeld. Olifanten worden zo ernstig bedreigd dat uitsterven op de loer ligt.

Het verlies van leefgebied is voor de olifanten op Sri Lanka de belangrijkste bedreiging. Ze hebben hun leefgebied verloren door uitbreiding van nederzettingen en landbouw in voormalige natuurgebieden. De concurrentie om de beschikbare ruimte verandert vaak in een strijd, niet zelden op leven en dood. Er vallen in deze strijd jaarlijks rond de 70 dodelijke slachtoffers aan de kant van de mens, terwijl er ieder jaar ongeveer 250 olifanten het leven laten door vergif, fruitbommen, elektrocutie of vuurwapens.

In hun zoektocht naar voedsel ontstaan dikwijls mens-olifantconflicten. In het 'gunstigste' geval wordt tijdens zo'n conflict de kudde met vuurwerk of harde knallen verjaagd waarbij het kan gebeuren dat een babyolifantje de kudde niet kan bijhouden en noodgedwongen alleen komt te staan.

licten op Sri Lanka esde babyolifantjes

Thamil

Thamil is een van de verweesde olifantjes. Dit bulletje was nog maar een jaar oud toen zijn kudde betrokken raakte bij een mens-olifantconflict in Demaliya. Tijdens hun zoektocht naar voedsel is de kudde op een nacht te ver in menselijk gebied terechtgekomen. De lokale bevolking begon de kudde met vuurwerk en gewerschoten te verjagen. Het merendeel van de kudde vluchtte weg, maar de broer van Thamil wilde zijn familie verdedigen. Hij koos voor de aanval en begon achter zijn belagers aan te rennen. De kleine Thamil is hem gevolgd. Daarbij is hij door rondvliegende kogels gewond geraakt aan zijn rechtersvoerpoot en in zijn borstkas. Het bloed stroomde uit zijn wonden. Zijn broer kon wegvlugten maar Thamil was te zwaar gewond om hem te kunnen volgen. Uiteindelijk is het jonge bulletje er wel in geslaagd om weg te komen van deze gevaarlijke plek. Waarschijnlijk heeft hij dagen moederziel alleen rondgezworven, gewond, bang en hongerig, voordat hij in de buurt van een schaduwrijk bebost gebied werd aangetroffen. Toen hij werd gevonden werd hij belaagd door honderden vliegen die rond zijn bloedende schotwonden zaten. Gelukkig heeft men de hulp van Elephant Transit Home ingeschakeld, anders zou Thamil het zeker niet hebben overleefd.

Schotwonden

Verweesde babyolifantjes hebben geluk als ze worden gevonden. Na hun redding worden ze, afhankelijk van de vindplaats en hun lichamenlijke conditie, naar het olifantjesweeshuis Elephant Transit Home in Udawalawe of naar het Elephant Transit Home Medical Centre

in Giritale gebracht. Onder leiding van dr. Vijitha Perera verzorgt het team bijna 100 weesolifanten. Dr. Perera heeft de schotwonden van Thamil grondig onderzocht. Een kogel bleek in de borstkas te zijn binnengedrongen en een long te hebben geraakt. Door de kogelwond aan de binnenzijde van zijn rechtersvoerpoot kon hij zijn poot niet optillen en belasten. Dr. Perera is een maandenlange intensieve medische behandeling gestart. Gelukkig reageerde Thamil goed op de behandelingen; gaandeweg kon hij zijn rechtersvoerpoot beter belasten. Bijna een jaar nadat Thamil met schotwonden het weeshuis werd binnengebracht, heeft dr. Perera hem volledig genezen verklaard. De tweejarige Thamil is door de andere weesolifantjes liefdevol in de kudde opgenomen.

Als één kudde met elkaar

In het belang van de weesolifantjes, die zich voorbereiden op een zelfstandig leven in de natuur, wordt het contact met mensen zo beperkt mogelijk gehouden. De verzorgers hebben weinig fysiek contact met de olifantjes. De dieren leven als één kudde met elkaar, opgesplitst in een aantal groepjes. De jongste olifantjes leren van de oudere wat een olifant behoort te weten. Binnen de groep leren zij het belang van structuur in de kudde en ontwikkelt zich de rangorde. Ook sociale vaardigheden leren ze van elkaar. Dit is van essentieel belang voor de ontwikkeling van de weesolifantjes. Hierin worden ze begeleid door de verzorgers, die constant aanwezig zijn.

Thamil, rechts, is liefdevol in de groep opgenomen.

Erabadi

Dit bulletje is het slachtoffer geworden van een mens-olifantconflict in Thabbowa. Op zoek naar voedsel is zijn kudde te ver het dorp binnengewandeld. De lokale bevolking gebruikte vuurwerk om de kudde te verjagen. Terwijl de kudde wegvluchtte, terug de bossen in, is het bulletje gestruikeld en in een stinkende modderige put gevallen. Dorpsbewoners hebben gedurende de hele nacht de wanhopige kreten van de kudde gehoord. Ook het babyolifantje heeft de hele nacht om zijn moeder geschreeuwd. Vanwege het dreigende gevaar is de kudde niet teruggekeerd naar de put.

Overlevingsstrijd

De volgende ochtend werd het kleine bulletje in de stinkende put gevonden door de lokale bevolking. Hij was uitgeput door zijn urenlange overlevingsstrijd om uit de put te klimmen. Gelukkig hebben de mensen het bulletje uit de put bevrijd en contact opgenomen met het Wildlife Departement, dat de hulp van Elephant Transit Home heeft ingeschakeld. Het bulletje was 6 maanden oud en kon nauwelijks op zijn pootjes staan als gevolg van uitputting.

Het verdriet een plekje geven

De eerste maanden was Erabadi heel verdrietig en neerslachtig omdat hij zijn moeder en de kudde enorm miste. De aandacht van de verzorgers en de omgang met de andere weesolifantjes heeft hem geholpen om het tragische verlies van zijn moeder en zijn verdriet gaandeweg een plekje te geven en zich thuis te voelen in het weeshuis.

Erabadi, rechts, samen met andere weesolifantjes.

Sunshine en Damsari

Beide olifantjes zijn het slachtoffer van een mens-olifantconflict geworden in de het dorp Damminna. De kudde sloeg in paniek op de vlucht en stak een diep irrigatiekanaal over met diep, snelstromend water. De volwassen olifanten hadden moeite om zichzelf uit het kanaal te bevrijden. Een groep officieren schoot de olifanten te hulp. Met behulp van banden en touwen lukte het ze om de volwassen dieren van de kudde veilig op de kant te krijgen, maar het lukte ze helaas niet om de twee babyolifantjes te redden. De stroming van het irrigatiekanaal was zo sterk dat de babyolifantjes voor de ogen van hun familie werden meegesleurd. Volgens de lokale bevolking hebben hun moeders en de kudde nog een tijdlang bij de oever van de rivier staan wachten in de hoop hun baby's terug te vinden.

Uitgeput en verzwakt

De twee olifantjes werden meegevoerd naar een ondiep, modderig gebied waar ze in de stugge modderbrij vast kwamen te zitten. Het lukte de beide babyolifantjes niet om zichzelf uit de modderbrij te bevrijden. Door alle pogingen die ze ondernamen, kwamen ze juist alleen maar vaster te zitten. Gelukkig werden ze de

volgende ochtend gevonden door een boer. De twee olifantjes waren toen uitgeput en verzwakt. Beambten van het Wildlife Departement hebben de olifantjes uit de modder bevrijd. Na een infuus, medicatie en een glucose- en zoutoplossing kregen de olifantjes meer energie en was hun conditie stabiel genoeg om naar het Elephant Transit Home Medical Centre te kunnen worden gebracht. Sunshine raakte overstuur van alle ingrijpende gebeurtenissen, sloeg met haar hoofd tegen een stalen rand van de jeep en liep een hoofdwond op. In het Medical Centre heeft dr. De Silva de olifantjes behandeld voor uitdroging en de hoofdwond van Sunshine verzorgd. In eerste instantie weigerden de twee olifantjes de aangeboden melk te drinken, maar met veel geduld lukte dat uiteindelijk toch. De spijsvertering van Damsari en Sunshine moest wennen aan de melkformule. Daardoor hadden ze last van darmproblemen en buikloop. Sunshine herstelde binnen enkele weken. Maar Damsari werd flink ziek. Dr. De Silva startte een medische behandeling die gelukkig aansloeg. Na ruim vier weken was Damsari hersteld. Damsari en Sunshine waren heel verdrietig om het verlies van hun moeders en familie. Doordat ze steun hadden aan elkaar en aan de andere olifantjes

Sunshine en Damsari.

in het ziekenhuis hebben ze hun verdriet een plekje kunnen geven. Nadat ze volledig waren hersteld zijn beide olifantjes naar Elephant Transit Home gebracht; hier werden ze liefdevol door de andere weesolifantjes opgevangen.

Integratieproces

De kudde weesolifantjes gaat dagelijks naar het aangrenzend gelegen natuurgebied om te grazen, te baden, te spelen en te slapen. Hier kunnen de weesjes in het wild levende olifanten ontmoeten. Daar begint stap voor stap het integratieproces. Tussen de activiteiten door gaan de olifanten op gezette tijden naar de opvang voor de melkvoeding. Als de dieren na enkele jaren groot en zelfstandig genoeg zijn, worden ze in een groepje naar het aangrenzende natuurgebied gebracht. De olifantjes worden geleidelijk in het wild geïntegreerd. De geïntegreerde senior-weesolifanten worden d.m.v. zenderhalsbanden in de gaten gehouden en in geval van nood wordt er hulp geboden.

Instandhouding op lange termijn

Vernietiging van leefgebieden heeft een verwoestend effect op de in het wild levende dieren en hun leef-

gebied. Het is van cruciaal belang dat de leefgebieden van olifanten beschermd worden. Om natuurgebieden te beveiligen en mens-olifantconflicten te minimaliseren, wordt er gewerkt aan het opzetten en onderhouden van omheiningen. Instandhouding op lange termijn kan alleen worden bereikt als de lokale bevolking betrokken wordt bij de bescherming van olifanten. Om het bewustzijn van natuurbehoud te vergroten en duurzaam levensonderhoud te ondersteunen heeft dr. Perera educatieprogramma's opgezet en geeft hij regelmatig lezingen onder de lokale bevolking.

Ben je geïnteresseerd om een weesolifantje op Sri Lanka een nieuwe toekomst te geven, neem dan een kijkje op de website.

Rechts Coron: dit olifantje is net als Thamil, Erabadi, Sunshine en Damsari nieuw in het peetouderprogramma.

Recht op

Geschreven door **Petra Kleijne**

Door de versnippering van natuurgebieden wordt de roep om corridors steeds urgenter. Corridors bieden wilde dieren de mogelijkheid om veilig te migreren tussen verschillende gebieden, op zoek naar voedsel, water en veiligheid. Corridors zijn verbindingen tussen verschillende natuurgebieden die van groot belang zijn voor wilde dieren, zoals olifanten.

Olifanten hebben grote hoeveelheden voedsel en water nodig. Hierdoor zijn ze afhankelijk van zeer uitgestrekte gebieden om in hun levensonderhoud te voorzien. Olifanten zijn territoriale dieren die vaak grote afstanden afleggen – wel zo'n 70 kilometer per dag – op zoek naar voedsel en bronnen van water. Corridors bieden toegang tot nieuwe voedsel- en waterbronnen, en voorzien in de behoefte om te trekken, waardoor olifanten kunnen

overleven en gedijen. Bullen zwerven instinctief ver weg van de eigen kudde om inteelt te voorkomen. Bovendien bieden corridors kansen voor olifanten om te worden geïntroduceerd in gebieden waar historisch gezien op ze werd gejaagd of waar ze inmiddels verdwenen zijn. In sommige gevallen worden deze gebieden echter door menselijke activiteiten versnipperd, waardoor olifanten worden gedwongen om over kleinere gebieden te migreren. Dit resulteert in een hoge concentratie van olifanten in bepaalde gebieden, waardoor het voedselaanbod snel uitgeput raakt en conflicten met mensen ontstaan.

Hoeksteen van het ecosysteem

Corridors zijn essentieel voor een gezonde olifantenfamilie. Ze stellen deze majestueuze dieren in staat om te migreren tussen verschillende gebieden zonder in conflict te komen met mensen. Het belang van corridors voor olifanten gaat verder dan het overleven van deze soort. Olifanten zijn cruciaal voor het behoud van de ecologische balans. Ze zijn de hoeksteen van

'overpad'

het ecosysteem, die bijdraagt aan de gezondheid en vruchtbaarheid van bodem en vegetatie door het verspreiden van zaden en bemesting. Volgens Joseph Mwalugelo van het Southern Tanzania Elephant Program (STEP) is het beschermen en herstellen van corridors dan ook absoluut noodzakelijk om het voortbestaan van de olifant te waarborgen. Dit vereist actieve betrokkenheid van overheden, lokale gemeenschappen, non-profitorganisaties en andere belanghebbenden.

Blokkades verwijderen

Corridors moeten worden beschermd tegen menselijke activiteiten zoals ontbossing, mijnbouw en landbouw, die de overleving van olifanten bedreigen. Het behoud en herstel van corridors verzekert de toekomst van de olifant en draagt bij aan een gezonde en evenwichtige natuur. Maar corridors worden regelmatig geblokkeerd door de plaatselijke bevolking om het rondtrekken van dieren te voorkomen. Omdat olifanten generaties lang dezelfde corridors volgen, leidt het blokkeren van de corridors tot vernieling van eigendommen en gewassen.

Door blokkades zijn sinds 2018 meer dan zeven mensen gedood bij de Kilombero Elephant Corridor, aldus Joseph Mwalugelo. Daarnaast kan de situatie leiden tot het uitsterven van diersoorten.

Veranderingen in het landschap

Als diersoorten uitsterven, heeft dat gevolgen voor het ecosysteem. Ten eerste hebben diersoorten een specifieke functie in hun leefomgeving. Wanneer een diersoort uitsterft, kan dit leiden tot een disbalans in het ecosysteem, bijvoorbeeld doordat voedselketens verstoord raken. Ten tweede kan het uitsterven van diersoorten leiden tot een afname van de biodiversiteit in een gebied. Dit kan op termijn problematisch zijn voor andere diersoorten die afhankelijk zijn van deze biodiversiteit. Ten derde spelen diersoorten een belangrijke rol in de verspreiding of juist het voorkomen van ziektes of genetische afwijkingen. Als bepaalde soorten uitsterven, kan dit leiden tot gezondheidsproblemen bij andere dieren of zelfs bij mensen. Ten vierde hebben sommige diersoorten een

belangrijke rol in het in stand houden van het landschap, bijvoorbeeld door de verspreiding van zaden of door het aanpassen van vegetatie. Als deze soorten uitsterven, kan dit leiden tot veranderingen in het landschap. Ook de economische schade voor de plaatselijke bevolking wordt vaak genoemd als een gevolg, omdat sommige diersoorten een discutabele economische waarde hebben, bijvoorbeeld als voedsel of als toeristische attractie.

Een kostenintensief programma

Ter bescherming van dieren, zoals de olifant, vormen Zuid-Afrika, Mozambique en Zimbabwe het Great Limpopo Transfrontier Park. Dit gebied vormt een corridor en beschermingszone van 35.000 km² en bestaat uit het Kruger National Park en de regio Makuleke in Zuid Afrika, Limpopo National Park in Mozambique en het Gonarezhou National Park, de Manjinji Pan Sanctuary, de Malipati Safari Area en het Sengwe Communal Land in Zimbabwe.

Volgens dr. Michelle Henley, medeoprichter en hoofdonderzoeker van Elephants Alive, zijn corridors vooral gunstig voor olifanten. Maar ook andere herbivoren zoals neushoorns en giraffen, kleine zoogdieren, carnivoren, vogels en amfibieën hebben

voordeel van de corridors. Derek van der Merwe, van Environmental Wildlife Trust (EWT), stelt dat een minimum van 1000 exemplaren nodig is om te zorgen dat dieren evolueren en dat bij een kleiner aantal de soort verloren zal gaan door inteelt. Om dit te voorkomen en voortplanting mogelijk te maken worden momenteel dieren verplaatst tussen wildreservaten. Een kostenintensief programma dat teruggeschroefd kan worden als dieren zich zelfstandig via corridors kunnen verplaatsen tussen de verschillende gebieden, zoals in het geval van luipaardpopulaties in de Soutpansbergen van Limpopo.

Ecologische balans

We zouden kunnen stellen dat de dieren, zoals de olifanten, recht van overpad zouden moeten krijgen. Er is sprake van 'recht van overpad' wanneer iemand het recht heeft om over de grond van een ander te gaan om bij de eigen grond te komen. Wanneer dieren, zoals de olifant, recht van overpad hebben en gebruik kunnen maken van de corridors, draagt dat dus bij aan de ecologische balans van het gebied en het voortbestaan van dier- en plantensoorten en daarmee ook van de mens.

Strijdvaardige rangers

Geschreven door **Tamara Ligthart-Sprekeling**

Drie Rapid Response Teams (RRT's) zijn onlangs getraind om misdaden tegen wilde dieren in Sabah actief te kunnen bestrijden. De teams zijn opgezet door het Sabah Wildlife Department (SWD) en het Danau Girang Field Centre (DGFC). Elk team bestaat uit 16 rangers en een commandant, die gerekruteerd zijn uit verschillende districten. De teams zijn getraind om efficiënt te reageren op ontvangen meldingen, ad-hoc operaties uit te voeren en de ontwikkeling van eventuele onderzoeken te ondersteunen.

De oprichting van de teams kwam tot stand na de toewijzing van een bedrag van 3,8 miljoen RM (omgerekend ongeveer 778.000 euro) van de filantropische instelling Yayasan Sime Darby. Daarbovenop kwam nog eens RM 250.000 (omgerekend ongeveer 52.000 euro) van het ministerie van Financiën.

Beschermen van sleutelgebieden in Sabah

Het initiatief heeft tot doel om de doelstellingen te bereiken van het Sabah State Action Plan, dat in 2019 en 2020 werd gelanceerd, voor het behoud van ernstig bedreigde diersoorten zoals de Borneose banteng, de Sunda-nevelpanter, de neusaap en de Borneose dwergolifant én de natuur waarin ze leven. In 2020 is men begonnen met de oprichting van een inlichtingeneenheid en een forensische eenheid voor de SWD. Dit alles werd gefinancierd door het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken. Het plan van de RRT is om de capaciteit van het Sabah Wildlife Department te vergroten door snel en doeltreffend te reageren op signalen van stroperij, handel en de illegale handel in wilde dieren. De nadruk zal liggen op het aanpakken van online-gerelateerde criminaliteit en het beschermen van sleutelgebieden in Sabah zoals het Lower Kinabatangan Wildlife Sanctuary en Tabin Wildlife Reserve. De acties van de teams zullen voornamelijk worden bepaald door de bevindingen van de inlichtingeneenheid van SWD en door verdachte bewegingen die op de monitoringsystemen worden geregistreerd.

Training

SWD-directeur Augustine Tuuga liet weten dat ze een commandant en een assistent-commandant hadden ingehuurd en een tweedaagse selectie cursus in Ranau hadden gehouden voor 39 Sabahans, waarvan er eind vorig jaar 19 werden geselecteerd voor een intensieve training in het Tabin Wildlife Reserve. De training omvatte verschillende modules waaronder EHBO, zelfverdedigings- en aanvalstechnieken bij criminele activiteiten en theoretische kennis over onder andere natuurbescherming en bosbeheer. Na de training werden er 15 rangers ingehuurd door SWD. Daarvan zijn er 12 actief in en rond het Tabin Wildlife Reserve en 3 in Kota Kinabalu om de inlichtingeneenheid te ondersteunen en te reageren op criminele activiteiten tegen dieren in het wild.

Waardevolle ondersteuning

Van de rangers die in Tabin zijn gestationeerd, zullen er binnenkort 6 worden overgeplaatst naar het Lower Kinabatangan Wildlife Sanctuary, om daar stroperij en handel in wilde dieren te bestrijden. De vorming van de RRT's wordt gezien als een waardevolle ondersteuning van de bestaande eenheid van in totaal 60 rangers van SWD. Met dit belangrijke door de overheid geleide initiatief, in samenwerking met een gerenommeerd onderzoeks- en natuurbeschermingscentrum zoals het DGFC, hoopt men stropersactiviteiten tot nul te kunnen reduceren om het voortbestaan van de bedreigde wilde diersoorten en hun leefgebied op Sabah zeker te stellen.

Terai Elepha

Geschreven door **Liesbeth Oudshoorn**

Uttar Pradesh is een deelstaat van India, gelegen in het noorden van het land. De staat telt ruim 200 miljoen inwoners en is daarmee met voorsprong de meest bevolkte deelstaat van India en een van de dichtstbevolkte regio's wereldwijd.

In Uttar Pradesh is onlangs de aanzet gegeven om het Terai Elephant Reserve op te zetten in Dudhwa-Pilibhit. Het Dudhwa National Park is gelegen in de Terai-gordel van moerassige graslanden in het noorden van Uttar Pradesh. Het strekt zich uit over een oppervlakte van 490,3 km², met een bufferzone van 190 km². Het maakt deel uit van 4 verschillende wildparken, namelijk Dudhwa Tiger Reserve, Pilibhit Tiger Reserve, Kishanpur Wildlife Sanctuary en Katarniaghat Wildlife Sanctuary. In deze parken bevinden zich zeer veel bedreigde diersoorten, zoals verschillende soorten gieren, het moerashert, neushoorns, de Bengaalse Trap, maar vooral veel tijgers. Het reservaat zal opgezet worden in een gebied van ongeveer 3049 km² met verschillende soorten bos, grasland en moerasgebieden. De centrale overheid zal alle technische en financiële hulp voor haar rekening nemen.

Voordeel van het nieuwe project

De opzet van het park zal de migraties van de olifanten en andere dieren tussen de grenzen in stand houden, zodat de olifanten een groot gebied kunnen belopen. Het verlies van leefomgeving en versnippering daarvan is de voornaamste bedreiging voor het voortbestaan van de olifanten. Dus er is duidelijk behoefte aan grote en belangrijke stappen om de bedreigde olifanten te behouden en vooral de conflicten tussen mens en olifant in te tomen. Dudhwa is al een reservaat voor tijgers en nu er ook een olifantenreservaat komt, zullen beide dieren tegelijk beschermd

nt Reserve

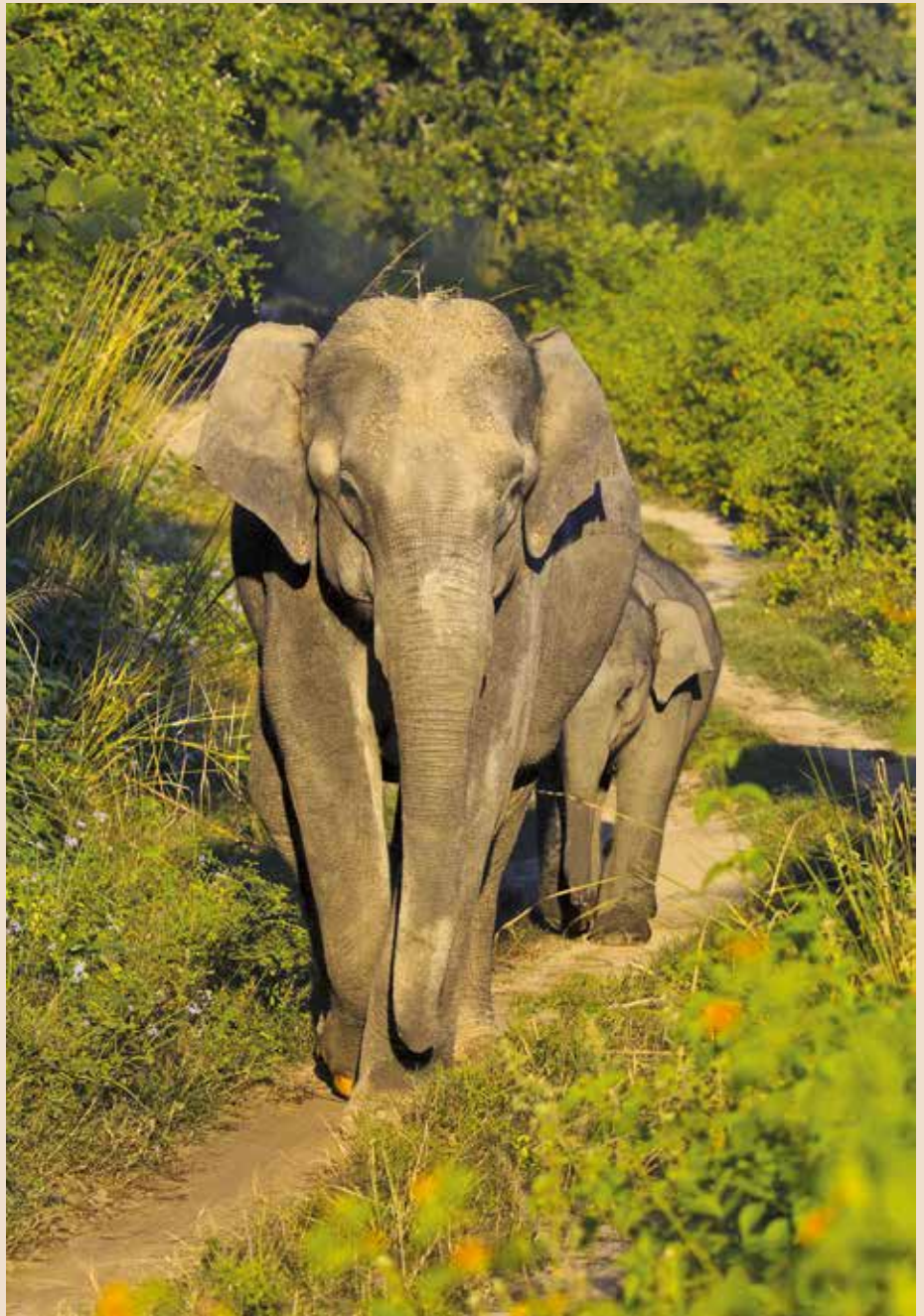
worden. Beide dieren zijn al samen in diverse reservaten, zoals Rajaji National Park en Jim Corbett Reserve, waar naast tijgers en olifanten ook andere dieren leven, zoals schubdier, stekelvarken, hyena, jakhals en diverse apen- en vogelsoorten. De totale omgeving van Uttar Pradesh zal voordeel hebben van de komst van het nieuwe project. Het zal zeker de bescherming van de bedreigde diersoorten versterken, maar door de extra financiële hulp zal ook het management kunnen verbeteren. En alle reservaten zullen er voordeel bij hebben als het nieuwe reservaat er is.

Vermindering conflicten

Met dit nieuwe olifantenreservaat zullen de vaak voorkomende conflicten tussen mens en olifant verminderen en wellicht helemaal verdwijnen. Er komt niet alleen financiële maar ook technische hulp. Dat zal leiden tot beter onderhoud van het park en een betere bescherming van de dieren. Daarnaast zullen er ook artsen aangetrokken worden om te zorgen dat de olifanten tijdig behandeld kunnen worden als ze gewond of ziek zijn. En mocht er onverhoopt toch iemand overlijden door aanvallende olifanten, dan is er smartengeld ter compensatie, betaald door het centrale- en deelstaatbestuur.

Bescherming belangrijk

Door bovengenoemde maatregelen zal de welvaart van de lokale bevolking, rondom de reservaten toenemen. Ook zal door het reservaat het toerisme toenemen. De inkomsten hiervan zullen ook weer bijdragen aan een betere bescherming van zowel de wilde als de tamme olifanten. Volgens de telling in 2019 waren er toen in totaal 352 olifanten in de deelstaat, waarvan 149 in Dudhwa Tiger Resort. Dat laatste aantal is nu gestegen naar 205 plus nog 25 tamme olifanten. Het gebied is ook een favoriet voor olifanten uit Nepal, die ieder jaar weer naar Dudhwa terugkomen. De regering van India vindt de bescherming van Aziatische olifanten belangrijk en zorgt voor zowel financiële als technische hulp bij de bescherming van deze dieren. Door zorg voor de natuurlijke omgeving van de Aziatische olifant en behoud van de migratiecorridors worden de overlevingskansen voor deze dieren sterk vergroot.

Waxinelichthouder van speksteen

€ 14,50

Vrienden ontvangen 15% Vriendkorting

Te bestellen in de [webwinkel](#).